DOSTLAR BENİ HATIRLASIN

AŞIK VEYSEL

bütün şiirleri • hayatı

9. BASKI

ÖZGÜR
yayın dağıtım

DOSTLAR BENİ HATIRLASIN • AŞIK VEYSEL

AŞIK VEYSEL

DOSTLAR BENİ HATIRLASIN

Dokuzuncu Baskı
İstanbul, Ocak 1991

Yayın Hakları : Ahmet Şatıroğlu / Özgür Yayın - Dağıtım

Kapak: Reha Yalnızcık
Kapak Filmi: Grup Grafika
Dızgi Baskı Cilt: Acar Matbaacılık Tesisleri

AŞIK VEYSEL

DOSTLAR BENİ HATIRLASIN

Bütün Şiirleri, Sanatı, Hayatı

DERLEYEN

ÜMİT YAŞAR OĞUZCAN

ÖZGÜR
YAYIN DAĞITIM
Ankara Caddesi 31 2
Cağaloğlu İstanbul
Tel 526 25 13 519 14 49

ÂŞIK VEYSEL'İN YAŞAM ÖYKÜSÜ

Ümit Yaşar OĞUZCAN

Âşık Veysel, hayatını anlattığı bir şiirinde «Üçyüzonda gelmişidim Cihana» diyor.

Yıl 1894 oluyor hesapça. Sivas'a bağlı Şarkışla ilçesinin Sivrialan Köyünde dünyaya gelmiş. Anası Gülizar, bir yaz günü köy dolaylarındaki Ayıpınar merasına koyun sağmaya gittiğinde; oracıkta bir yol üstünde doğurmuş Veysel'i. Göbeğini de kendi eliyle kesmiş. Yaman kadınmış Gülizar ana. Bebesini bir çaputa sarıp yürüye yürüye köye dönmüş. Babası Ahmet; bebenin adını Veysel koymuş.

Yıllar geçmiş aradan büyümüş, konuşmuş, yürümüş Veysel çocuk. Böylece yedi yaşına varmış. O yıl bir çiçek hastalığı salgını olmuş Sivas'ta. Küçük Veysel de yakalanmış. Sol gözünde çiçeğin beyi çıkmış kendi deyimiyle... Göz akıp gitmiş. Sağ gözüne de perde inmiş önceleri. Yalnız ışığı seçebiliyormuş bu gözüyle. Babasına «Çocuğu Akdağmadeni'ne götür, orada bu gözünü açacak bir doktor var» demişler. Sevinmiş Ahmet emmi.

Gel gör ki talihsizlik yine yakasını bırakmamış Veysel'in. Bir gün inek sağarken babası yanına gelmiş. Veysel ansızın dönüverince; yakında bulunan bir değneğin ucu öteki gözüne girivermiş. O göz de akıp gitmiş böylece.

Veysel'in Ali adında bir ağabeyisi ve Elif adında bir kızkardeşi varmış. Hepsi çok üzülmüşler Veysel'in kötü kaderine.

Babası meraklı adammış. Halk ozanlarından şiirler okuyup ezberleterek avutmaya çalışmış oğlunu. Sivas'ın köyleri saz şairleriyle dolu. Onlar da ara sıra gelip Ahmet emminin evine uğrarlarmış. Veysel ilgiyle dinlermiş çalıp söylediklerini. Babası, oğlunun ilgisini görünce; bir saz alıp vermiş ona. İlk saz derslerini, babasının arkadaşı olan Çamşıh'lı Ali Ağa'dan almış. Ve gitgide, kendini iyice saza vermiş Veysel. Ünlü Halk ozanlarının şiirlerini çalıp söylemiş bir zaman.

Yirmibeş yaşındayken (1919) anası, babası Veysel'i Esma adında bir kızla evermişler ve kısa bir süre sonra ikisi de göçüp gitmiş bu dünyadan (1921).

Acı üstüne acı gelmiş, ama bitmemiş talihin kötü oyunu. İkinci çocuğu on günlükken, anasının memesi ağzına tıkanarak ölmüş, ardından da karısı yanaşmalarıyla evden kaçmış. Bu olay çok koymuş Veysel'e. Daha dertli olmuş ve iyice içine kapanmış. Karısı koyup gittiğinde bir kızı varmış Veysel'in. Daha bir yaşını bile bitirmemiş. İki yıl kucağında gezdirmiş Veysel, ne çare o da yaşamamış.

Bu sıralar Veysel'i yeniden evermişler. Bu karısı 7 çocuk vermiş Âşığa. Biri ölmüş, iki oğlan, dört kız, altısı sağ. Onlar da 18 torun vermiş Veysel'e.

Âşık Veysel, Cumhuriyetin onuncu yıldönümüne rastlayan 1933 yılına kadar, başka ozanların şiirlerini çalıp söylemiş. Kendi deyişlerini söylemekten utanır, çekinirmiş. O yıllarda şairlerimizden rahmetli Ahmet Kutsi Tecer tanımış Veysel'i. Onun ışık tutuculuğuyla Veysel'in şiirleri aydınlığa kavuşmuş. Veysel; şairliğinin gelişmesinde Tecer'in büyük yardımlarını gördüğünü söylerdi her zaman.

Veysel'in gün ışığına çıkan ilk şiiri Gazi Mustafa Kemal Paşa için söylediği:

«*Türkiye'nin İhyası Hazreti Gazi*» mısrasıyla başlayan şiirdir.

Bundan sonra bütün yazdıklarını çalıp söyler olmuştu.

1933 yılına kadar, köyünden dışarı hemen hemen hiç çıkmadığı halde; bundan sonra bütün yurdu dolaşmış, yurdunun çeşitli şehirleriyle kasabalarını, köylerini yakından tanımıştır.

Halk ozanlarından en çok Karacaoğlan'ı, Yunus'u, Emrah'ı, Dertli'yi severdi. Çağımızın ozanlarından Ahmet Kutsi Tecer'in ayrı bir yeri vardı Veysel'de. Onun aracılığıyla Köy Enstitülerinde bir süre saz öğretmenliği de yapmıştı Veysel. Sırasıyla Arifiye, Hasanoğlan, Çifteler, Kastamonu, Yıldızeli, Akpınar Köy Enstitülerinde bulunmuştu.

1952 yılında İstanbul'da büyük bir jübilesi yapılan Âşık Veysel'e 1965 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi, «Anadilimize ve Milli Birliğimize yaptığı hizmetlerden dolayı» özel bir kanunla vatani hizmet tertibinden aylık bağlamıştı.

Veysel'in bir başka özelliği daha vardı; köyünde ve çevresinde ondan önce bir tek meyve ağacı olmadığı halde, Sivrialan'da ilk meyve bahçesini o yetiştirmişti. Hem öyle bir bahçe ki, içinde elmadan kayısıya, kirazdan cevize kadar türlü türlü meyve ve çiçek vardı. Veysel, kardeşlerinin yardımıyla bu bahçeyi yapmaya başladığı zaman köylüleri «Atalarımız bunca yıl böyle bir iş yapmamışlar, şu kör adam onlardan iyi mi bilecek ki böyle işe kalkıştı?» demişler. Birkaç yıl sonra ağaçlar yetişmiş, meyve vermiş. Köylüler önceki dediklerini hatırlayıp utanmışlar ve bu defa «O kör değilmiş, meğer kör olan bizmişiz» diyerek Âşık Veysel'i kutlamışlar. İşte böylesine uzağı gören bir insandı o...

Yetmiş yıl karanlık bir dünyada yaşadı (ölümü 21 Mart 1973). Fakat karanlık gözlerindeydi yalnız, içi apaydınlıktı, şiirleri de öyle...

Halk şiirimizin bu güçlü ozanı yarım yüzyılı aşkın bir süre yazdıklarıyla, çalıp söyledikleriyle çevresine ışıklar saçtı. Sanırım şimdi de mezarında son uykusunu ışıklar içinde uyuyordur.

Yalnız çağımızda yaşayanlar değil, bizden çok sonra yaşayacaklar da *Dostlar Beni Hatırlasın* şairini unutmayacaklar ve her zaman rahmetle anacaklardır.

HALK ŞİİRİ ve ÂŞIK VEYSEL

— Sabahattin Eyüboğlu —

Halk türkülerini hep seviyoruz artık, mesele yok. Aşağıdan, derinden, karanlık dünyalardan gelen bu ucuz, bu orta malı, bu fakir işi seslere pencerelerini kapamış şahane halvetlerde, gerçek ötesi enderunlarda değiliz. Sağımız solumuz, ilerimiz gerimiz türkülere hayran. O kadar ki türlü çevrelerde bezginlik alâmetleri bile var. Hele radyolarımızın halk adına halk türkülerine ettikleri zulüm, en taze değerlere kattıkları en bayat zevk, işten anlayanların bile kimbilir ne sebeplerle döküldükleri ucuz, sorumsuz, kaygusuz yeknesaklık karşısında halk sanatının gerçek dostları hayıflanmaya, ellerinden kaçan ipin ucunu aramaya başlamışlardır. Bir yoldur açılmış ve her yol gibi bu yolda da ister istemez türlü izler birbirine karışmış, yol açan yol kesen eline, halk diyen hık diyenin diline düşmüş. Hep böyle, her yerde böyle oluyor bu işler.

Her ne ise, bugün artık halk türkülerini meydana çıkarma, sevdirme devrinde değiliz. Avrupa'da çoktan yüze çıkmış olan halk sanatlarına biz Cumhuriyet devrinde çevrilebildik. Sanatkârlarımızın kendiliklerinden, cömert ve cüretkâr bir atılganlıkla kiliminden ağıtına, dilinden derdine kadar halkın türlü kaynaklarına değer

verişleri, hele şiirimize bir yeniden doğuş tazeliği getirdi. Türk şiirinin Cumhuriyete kadar ne türlü bir çıkmazda olduğunu görmek için eskiden beğenilen herhangi bir şiirine bakmak yeter. Halktan uzak kalmak şairlerimize öyle pahalıya malolmuş ki bugün hiçbiri kendi milletiyle tercümansız konuşamıyor. Halbuki şair kendi milletinin tercümanı olacaktı nerede? Ara da bul öylesini. Abdülhak Hâmit büyük adam, dâhi, millî değer, kabul. Gerçekten çok şey borçluyuz bu şaire. Kapılar zorlamış, yollar açmış, kadri de bilinmemiş sayılmaz doğrusu. Adını sanını bilmeyen okur yazarımız olmasa gerek. Böyle iken hangi şiiri, hangi sözü orta malı olabilir, köyümüzde ağızdan ağıza dolaşabilir, günlük konuşmalarımıza kendiliğinden karışabilir? Demek en büyük yaratma gücü bile halktan ayrı düştü mü hayattan da ayrı düşüyor; kendi kendine yaşayamıyor. Bir de Yunus Emre'yi düşünün: Hâmit'ten yedi yüz yıl önce konuşmuş; sözleri millete devlet eliyle kitaplar dolusu dağıtılmamış, şan şeref kapılarına adımını atmamış; böyleyken onda bugün söylenmiş gibi taze, aramızda biri söylemiş gibi bizden, üniversiteden köy kahvesine kadar her yerde, her kulağı kabarttıracak kadar dokunaklı sözler bulabilirsiniz. Yunus daha mı usta şair Hâmit'ten? Daha doğru, daha derin şeyler mi söylüyor? Duyup düşündükleri bize daha mı yakın? Hayır; ama Hâmit'in ister istemez uzak kaldığı bir çeşme var ki Yunus'un şiiri onda yıkanmış: halk çeşmesi; Dante'nin, Shakespeare'in Moliére'in yıkandıkları çeşme. Şiirimizin, devletimizle birlikte, bu çeşmeden adım adım uzaklaşması uzun hikâyedir. Nice yaldızlı kuru çeşmeler bize onu unutturmuş; o da uzaklarda kendi başına halk için, fakir fukara için akmış; hâlâ da akıyor. İşte Âşık Veysel, ama artık hep birden çeşmenin başındayız.

Sivas'ın Sivrialan köyünden zaman zaman çıkıp aramıza gelen bu gerçek halk şairini on yıl önce Ankara'da tanımıştım. O zaman en güzel şiirlerini henüz yaz-

mış değildi. İlk bağlandığım ve o gün bugündür artıp da eksilmeyen tarafı olgun insanlığı, sözünde ve işindeki dürüstlüğü, her halinin yerindeliği ve anlayışlı inceliği oldu. Âşık Veysel bildiğini tam biliyor, bilmediğini rahatça söylüyor, karşısına çıkan her yeniliğe saygılı bir dikkatle her an açık duruyordu. Ömrünü pazarlıksız, şikâyetsiz bir cömertlikle bağladığı sazını düzenlerken, çalarken, ektiği buğdayı biçen bir köylü kadar tabiiydi. Aynı tabiiliği sazına şiir söylerken de bulacak ve bir insanın aletiyle nasıl kaynaştığını şu unutulmaz mısralarla anlatacaktı:

Sen petek misali, Veysel de arı
İnleşir beraber yapardık balı
Ben bir insanoğlu, sen bir dut dalı
Ben babamı, sen ustanı unutma.

Yunus'tan bu yana halk şiir zincirinin son halkası sayabileceğimiz Veysel'in, kendini, işini ve dünyasını bilmeyi, insan ve şair olmayı Sivrialan köyünde nerden, kimden, nasıl öğrendiğini bilmiyorum. Orta Anadolu'nun çelimsiz bir tümseğinin içinde dokuz kat medeniyet saklayan höyükleri toprakla bir olan boz bir kımıldanış altında dünyanın bütün renklerini taşıyan kuşları gibi o da için için neleri pişirdiğini uzaktan belli etmez. İn cin yok deyip geçecekken bir de bakarsın kat kat açılan bir âlem; çöl ortasında pırıl pırıl su. Dünya gibi onun da:

Ne ucu bellidir ne de ortası
Bir gizli sır giyinmiştir libası...

Halk şiiri geleneği içinde Veysel, uzaktan birbirine benzeyen köyler içinde bir köydür. Hep aynı saz, aynı söz deyip geçebilirsiniz. İnsanlığından ayrılmayan şiiri, halkından, toprağından da ayrılmaz. Türk olduğu için türkü söyler gibidir:

Bayramlarda, düğünlerde
Toplantıda, yığınlarda
Sıkılınca dar günlerde
Türküz, türkü çağırırız.

Ama Kızılırmak gibi sularını yayladan köyden, çeşmeden, çaydan toplayan hiç de başka türlü, kendine benzer olmak kaygularına düşmeyen, Türkçeyi yolda bulduğu gibi kullanan Veysel'in ne kadar kendine mahsus bir tadı tuzu olduğunu her yakından bakan farkeder. Bununla beraber Veysel'de iki çeşit kendindelik görülüyor: Bunlardan biri türkü geleneğinin özüne ve sözüne derinden bir bağlılıkta, sıkı bir düzen içinde rahatça konuşmakta, uzun bir sabrın meyvesi olarak kazanılmış. Şu Türkçenin tadına tat katan mısralarda olduğu gibi:

...
Bir çekirdek verdim dört bostan verdi
Benim sadık yarim kara topraktır.

...
Derdim gizli bir yumurta misali
Daha çiydir pişmeyince soyamam.

...
Dert bir yana çeker, sevda bir yana.

...
Dağlar çiçek açar. Veysel dert açar

...
Ben çoban olsam sen de bir geyik
Beslesem elimle tuz ile seni...
Kuş olsam da kurtulmazdın elimden
Eğer görsem idi göz ile seni.

Bir de gelenekten az çok sıyrılarak yeni bir yol bulan Veysel var:

Uzun ince bir yoldayım
Gidiyorum gündüz gece
Bilmiyorum ne haldeyim
Gidiyorum gündüz gece

...
Ne cinayet, ne hırsızlık, ne hapis
İşte hile sözde yalan olmasa.

Bu bir başka türlü sesinde bile, Veysel halkça düşünüp konuşuyor. İşte yeni Türk şairlerinin, çok başka yollardan gelip halk şiiriyle ve Veysel ile buluştukları nokta da budur; Hem halktan hem kendinden olma; hem düpedüz Türkçe hem de kendince konuşma; kaybolmadan kaynaşma, çokluğa katılma. Yalnız, bu buluşmayı ne kadar verimli de olsa, bir dönüş haline getirmek, halk şairinin, Veysel de olsa, ardından gitmek, vaktiyle halktan ayrılmamız, Yunus'tan uzaklaşmamız kadar yanlış bir yol olur. Veysel bile ileri bir dünya görüşüne doğru gelişmek, Kızılırmağı «pavlikeye dökmek» isterken yeni şairden beklenen türkü değildir elbet. Ondan alınacak ders, sanatına tertemiz bir gönül ve bir ömür vermesi, içinde ve dışında olup biteni açık gözlerden daha iyi bilmesi, Sivrialan köyünden dünyaya açılması, halktan, haktan, iyiden ve güzelden yana, işinin ehli ve sözünün eri olması, insanlıkla şairliği ayırmaması... daha ne olsun diyeceksiniz, ben de öyle diyorum.

DOSTLAR BENİ HATIRLASIN

Ben giderim adım kalır
Dostlar beni hatırlasın
Düğün olur bayram gelir
Dostlar beni hatırlasın

Can kafeste durmaz uçar
Dünya bir han konan göçer
Ay dolanır yıllar geçer
Dostlar beni hatırlasın

Can bedenden ayrılacak
Tütmez baca yanmaz ocak
Selâm olsun kucak kucak
Dostlar beni hatırlasın

Ne gelsemdi ne giderdim
Günden güne arttı derdim
Garip kalır yerim yurdum
Dostlar beni hatırlasın

Açar solar türlü çiçek
Kimler gülmüş kim gülecek
Murad yalan ölüm gerçek
Dostlar beni hatırlasın

Gün ikindi akşam olur
Gör ki başa neler gelir
Veysel gider adı kalır
Dostlar beni hatırlasın

DOSTLAR SENİ UNUTUR MU?

Doldurulmaz yerin senin
Dostlar seni unutur mu?
Hiç sönmezdi nurun senin
Dostlar seni unutur mu?

Tertemiz bir özün vardı
Apaydınlık yüzün vardı
Söylenecek sözün vardı
Dostlar seni unutur mu?

Her gerçeği gören sendin
Aşk sırrına eren sendin
Gönüllere giren sendin
Dostlar seni unutur mu?

Çektin, yazdın ve söyledin
Verdin, almak istemedin
Sâdık yârim toprak dedin
Dostlar seni unutur mu?

Hiç kimseyi incitmedin
Kalp kırmadın, kin gütmedin
Dostlarını unutmadan
Dostlar seni unutur mu?

Şiirde sağlam temeldin
İnsanlıkta en güzeldin
Biz bir ümit, sen Veysel'din
Dostlar seni unutur mu?

23 Mart 1973

Ümit Yaşar OĞUZCAN

BÖLÜMLER

I — SENİN YOLUNDA YOLUNDA
(Tanrıya deyişleri)

II — ASLIMA KARIŞIP TOPRAK OLUNCA
(Varlık - yokluk üstüne deyişleri)

III — NELER YAPTI BANA KADER
(Kader, talih, gönül üstüne deyişleri)

IV — SENLİK BENLİK NEDİR BIRAK
(Birlik, doğruluk, iyilik üstüne deyişleri)

V — DÜNYA GENİŞ İDİ, ŞİMDİ DARALDI
(Dünya, devran üstüne deyişleri)

VI — GÜZELLİĞİN ON PARA ETMEZ
ŞU BENDEKİ AŞK OLMASA
(Sevda ve güzellik üstüne deyişleri)

VII — MEKTUP YÂRE SELÂMIMI ULAŞTIR
(Ayrılık, gurbet üstüne deyişleri)

VIII — BENİM SADIK YARİM KARA TOPRAKTIR
(Tabiat üstüne deyişleri)

IX — VATAN BİZİM, ÜLKE BİZİM,
EL BİZİM
(Vatan, millet ve Atatürk üstüne deyişleri)

X — DÜNYANIN EN ZENGİN AKLINI
GÖRDÜM
(Değişik konulardaki deyişleri)

XI — UZUN İNCE BİR YOLDAYIM
(Kendisi için deyişleri)

— I —

SENİN YOLUNDA YOLUNDA

SENİN YOLUNDA YOLUNDA

Heder oldu gençlik çağım
Senin yolunda yolunda
Soldu çiçeğim yaprağım
Senin yolunda yolunda

Ben ne idim nasıl oldum
Kâhi doldum kâh boşaldım
Yandım yakıldım kül oldum
Senin yolunda yolunda

İşte geldi sonbaharım
Beni ister sadık yarim
Heder oldu namus arım
Senin yolunda yolunda

Elinden bir dolu içtim
Türlü türlü derde düştüm
Cümle varlığımdan geçtim
Senin yolunda yolunda

Dilsiz oldum pepelendim
Yağmur oldum sepelendim
Toprak oldum tepelendim
Senin yolunda yolunda

Sana uzanan el oldum
Kâhi uslu kâh del'oldum
Nâcizane Veysel oldum
Senin yolunda yolunda

BU ÂLEMİ GÖREN SENSİN

Bu âlemi gören sensin
Yok gözünde perde senin
Haksıza yol veren sensin
Yok mu suçun burda senin

Kâinatı sen yarattın
Her şeyi yoktan var ettin
Beni çıplak dışar'attın
Cömertliğin nerde senin

Evli misin ergen misin
Eşin yoktur bir sen misin
Çarkı semâ'nur sen misin
Bu balkıyan nur da senin

Kilisede despot keşiş
İs' Allahın oğlu (1) demiş
Meryem Ana neyin imiş
Bu işin var bir de senin

Kimden korktun da gizlendin
Çok arandın çok izlendin
Göster yüzün çok nazlandın
Yüzün mahrem ferde senin

Binbir ismin bir cismin var
Oğlun kızın ne hısmın var
Her bir irenkte resmin var
Nerde baksam orda senin

Türlü türlü dillerin var
Ne acaip hallerin var
Ne karanlık yolların var
Sırat köprün nerde senin

Ademi sürdün bakmadın
Cennette de bırakmadın
Şeytanı niçin yakmadın
Cehennemin var da senin

Veysel neden aklın ermez
Uzun kısa dilin durmaz
Eller tutmaz gözler görmez
Bu acaip sır da senin

(1) İsa Allahın oğlu.

SAKLARIM GÖZÜMDE GÜZELLİĞİNİ

Saklarım gözümde güzelliğini
Her neye bakarsam sen varsın orda
Kalbimde gizlerim muhabbetini
Koymam yabancıyı sen varsın orda

Aşkımın temeli sen bir âlemsin
Sevgi muhabbetsin dilde kelâmsın
Merhabasın dosttan gelen selâmsın
Duyarak alırım sen varsın orda

Çeşitli çiçekler yeşil yapraklar
Renklerin içinde nakşını saklar
Karanlık geceler aydın şafaklar
Uyanır cümlâlem sen varsın orda

Mevcudatta olan kudreti kuvvet
Senden hâsıl oldu sen verdin hayat
Yoktur senden başka ilanihayet
İnanıp kanmışım sen varsın orda

Hu çeker iniler çalman sazlar
Kükremiş dalgalar coşar denizler
Güneş doğar perdelenir yıldızlar
Saçar kıvılcımlar sen varsın orda

Veysel'i söyleten sen oldun mutlak
Gezer daldan dala yorulur ahmak
Sen ağaç misâli biz dalda yaprak
Meyva çekirdeksin sen varsın orda

KIRK YAŞIMDAN SONRA

Kırk yaşımdan sonra kalbime ilham
Erişti Mevlâdan bir ihsan oldu
Hakk'ı bilenlere hazırdır her an
İnkâr edenlere sır nihan oldu

Varlık noktasını açık gösterdi
İrâde-i cüz'ün eline verdi
Hakk'ı bilen her eşyayı Hak gördü
Vücudun şehrine o sultan oldu

Sağda solda arşta kürste her yerde
Hazırdır münkirin gözünde perde
Diyen bilmez bilen demez bir ferde
Akıl ermez sırrı bir süphan oldu

Zâhir bâtın her irenkten görünür
Gâni doğar amma gâhi dulunur
Nerde baksan orda hazır bulunur
Kim demiş hakkında lâmekân oldu

Nuru ile bu âlemi kapladı
Âzimdir kerimdir gafurdur adı
Sefil Veysel Hak'tan ister muradı
Muradlar verecek cömertkân oldu

AŞKIN BENİ ELDEN ELE GEZDİRDİ

Aşkın beni elden ele gezdirdi
Çok dolandım bulamadım eşini
Beni candan usandırdı bezdirdi
Tuzlu imiş yiyemedim aşını

Benim ile gezdin beni arattın
Beraber oturup beraber yattın
Türlü türlü güllerinden koklattın
Âşık ettin güle bülbül kuşunu

Altmış iki yıldır seni ararım
Tükendi sabrım yoktur kararım
Dağa taşa kurda kuşa sorarım
Kimse bilmez hikmetini işini

Her millete birer yüzden göründün
Kendini sakladın sardın sarındın
Bu dünyayı sen yarattın girindin
Her nesnede gösterirsin nakşını

Görenlere açık körlere gizli
Kimine göründün oruc namazlı
Veysel'e göründün cilveli nazlı
Tutan bırakır mı senin peşini

GÖZ GEZDİRDİM DÖRT KÖŞEYİ ARADIM

Göz gezdirdim dört köşeyi aradım
Ne sen var ne ben var bir tane Gaffar (1)
İstersen dünyayı gez adım adım
Ne sen var ne ben var bir tane Gaffar

Coşar deli gönül misâl-i derya
Mecnun'a sahrada göründü Leylâ
Gördüğün güzellik hepisi Mevlâ
Ne sen var ne ben var bir tane Gaffar

Her nesnede mevcut her cesedde can
Anın için dedik biz ona Cânân
Evvel âhir odur onundur ferman
Ne sen var ne ben var bir tane Gaffar

Bahar gelir çiçek olur açılır
Zaman zaman yağmur olur saçılır
Ehl-i aşka mey görünür içilir
Ne sen var ne ben var bir tane Gaffar

Neyim ne olacak elde neyim var
Karaca'oğlan Derdli Yunus soyum var
Mansur'a benzeyen bazı huyum var
Ne sen var ne ben var bir tane Gaffar

O cihana sığmaz ondadır cihan
O mekâna sığmaz ondadır mekân
O devrana sığmaz ondadır devran
Ne sen var ne ben var bir tane Gaffar

Hayyam'a görünmüş kadehte meyde
Neyzen'e görünmüş kamışta neyde
Veysel'e görünür mevcud herşeyde
Ne sen var ne ben bir tane Gaffar

(1) Tanrı'nın sayısız adlarından biri olan Gaffar: Âşık'ın memleketi olan Sivas Şarkışla havalisinde çok benimsenmiştir.

MİMAR

Bu dünyayı kuran mimar
Ne boş sağlam temel atmış
İnsanlığa ibret için
Kısım kısım kul yaratmış

Kimi yaya kimi atlı
Kimi uçar çift kanatlı
Dünya şirin baldan tatlı
Eyvah balı tuza katmış

Kazması yok küreği yok
Ustası var çırağı yok
Gök kubbenin direği yok
Muallâkta bina çatmış

Bu çark böyle döner durmaz
Ehli aşklar yanar durmaz
Aşk meyinden kanar durmaz
Sevgi muhabbet yaratmış

Hep biliriz dünya fâni
Oyalıyor seni beni
Adem atadan bu yana
Nice insan gelmiş gitmiş

Bu dünyaya gelen gülmez
Bir yol var ki giden gelmez
Bu hikmeti kimse bilmez
Ona sır demiş kapatmış

Bu nizamı böyle kurmuş
Kendi çekilmiş oturmuş
Veysel'e türlü dert vermiş
Durmadan derman aratmış

— II —

ASLIMA KARIŞIP TOPRAK OLUNCA

ASLIMA KARIŞIP TOPRAK OLUNCA

Aslıma karışıp toprak olunca
Çiçek olur mezarımı süslerim
Dağlar yeşil giyer bulutlar ağlar
Gök yüzünde dalgalanır seslerim

Ne zaman toprakla birleşir cismim
Cümle mahlûk ile bir olur ismim
Ne hasudum kalır ne de bir hasmım
Eski düşmanlarım olur dostlarım

Evvel de topraktır sonra da adım
Geldim gittim bu sahnede oynadım
Türlü türlü tebdilâta uğradım
Gâhi viran şen olurdu postlarım

Benden ayrılınca kim ve buğuzum
Herkese güzellik gösterir yüzüm
Topraktır cesedim güneştir özüm
Hava yağmur uyandırır hislerim

Âlimler âlemi ölçer biçerler
Hamını hasını eler seçerler
Bu dünya fânidir konar göçerler
Veysel der ki gel barışak küslerim

DÜNYADA TÜKENMEZ BİR MURAD İMİŞ

Dünyada tükenmez murad var imiş
Ne alanı gördüm ne murad gördüm
Meşakkatin adın Murad koymuşlar
Dünyada ne lezzet ne bir tad gördüm

Ölüm var dünyada yok imiş murad
Günbegün artıyor türlü meşakkat
Kalmamış dünyada ehli kanaat
İnsanlar içinde çok fesat gördüm

Nuşveranı Âdil nerede tahtı
Süleyman mührünü kime bıraktı
Resulü Ekrem'in kanunu haktı
Her ömrün sonunda bir feryat gördüm

Var mıdır dünyaya gelip de kalan
Gülüp baştan başa muradın alan
Muradı maksudu hepisi yalan
Ölümü dünyada hakikat gördüm

Dönüyor bir dolap çarkı belirsiz
Çağlayan bir su var arkı belirsiz
Veysel neler satar narkı belirsiz
Ne müşteri gördüm ne hesap gördüm

BİR DERD EHLİ BULSAM DERDİM SÖYLESEM

Bir derd ehli bulsam derdim söylesem
İyi olmaz derdlerim hâlim n'olcak
Hekimler derdime dermân bulamaz
Bir değil beş değil derd kucak kucak

El vurma yarama yaklaşma kardaş
Derdimi söylesem tükenmez baş baş
İçimde yanıyor tütünsüz ateş
Ceset soba gibi kalbim bir ocak

Âşıklar alemde gülmez dediler
Akar göz yaşlarım silmez dediler
El elin derdini bilmez dediler
Kimler gelip hatırımı soracak

Katlan bu cefaya sabreyle gönül
Bu dünyanın işi hep böyle gönül
Başından geçeni sen söyle gönül
Neler geldi geçti oldu olacak

Veysel'in derdine bulunmaz çare
Etseler vücûdun hem pâre pâre
Bir arzuhal sundum hakiki yâre
O yâr gelip yaralarım saracak

DALGIN DALGIN SEYREYLEDİM ÂLEMİ

Dalgın dalgın seyreyledim âlemi
Renkler ne çiçekler ne koku ne
Bir arama yaptım kendi kafamı
Görünen ne gösteren ne görgü ne

Çeşitli irenkler türlü görüşler
Hayâl mıdır rüya mıdır bu işler
Tatlı muhabbetler güzel sevişler
Güzellik ne sevda nedir sevgi ne

Göz ile görülmez duyulan sesler
Nerden uyanıyor bizdeki hisler
Şekilsiz gölgesiz canlar nefesler
Duyulan ne duyuran ne duygu ne

Kimse bilmez dünya nasıl kurulmuş
Her cisime birer zerre verilmiş
Cümle varlık bir kuvvetten var olmuş
Gelen ne giden ne yol ne yolcu ne

Herkese gizlidir bu sırr-ı hikmet
Her nesnede vardır bir türlü ibret
Veysel'i söyletir bir büyük kuvvet
Söyleyen ne söyleten ne Tanrı ne

BİR HAYAL PEŞİNDE DOLANDIM DURDUM

Bir hayal peşinde dolandım durdum
Asla terk etmezem sanma unuttum
Sönmez ümidlerden beklerim yardım
Bugün yarın dedim gönlüm avuttum

Gâhi zengin oldum hülya yaşattım
Nerde güzel gördü isem lâf attım
Sevda denizinde gönlüm aldattım
Azrularım suya düştü ne ettüm

Gâhi fakir oldum hayli süründüm
Gâhi mecnun oldum aba büründüm
Nerde güzel gördü isem yerindim
Ucu çıkmaz bir küçücük yol tuttum

Veysel bu sevdadan vazgeç dediler
Olup bitenleri yaz geç dediler
Sevdiğin kapıdan az geç dediler
Acı sözü sevdiğimden işittim

DERDİMİ DÖKERSEM DERİN DEREYE

Derdimi dökersem derin dereye
Doldurur dereyi düz olur gider
Rakipler geldi de girdi araya
Korkarım yâr benden yoz olur gider

Ilgıt ılgıt yeller eser seherde
Dost beni düşürdü onulmaz derde
Yâr ile buluşsak bir tenha yerde
Duyarlar rakipler söz olur gider

Pervane ateşten sakınmaz canı
Uğruna koymuşum başı bedeni
Doldur tüfengini hedef et beni
Yaram doksan dokuz yüz olur gider

Veysel der çıkayım bir yüce dağa
Ağaçlar bezenmiş yeşil yaprağa
Zaman gelir tenim düşer toprağa
Karışır toprağa toz olur gider

GÖKLERDEN SÜZÜLDÜM TERTEMİZ İNDİM

Göklerden süzüldüm tertemiz indim
Yere indim yedi renge boyandım
Boz bulanık bir sel oldum yürüdüm
Çeşit çeşit türlü renge boyandım

Azgın azgın çağlayarak akarak
İnsafsızca tahrip edip yıkarak
Ne utandım ne kimseden korkarak
Kusur günah kirli renge boyandım

Bir kuru sevdanın peşine düştüm
Nice kayalardan taşlardan uçtum
Irmağa kavuştum kendimden geçtim
Utandım da arlı renge boyandım

Yüzlerimi yere vurdum süründüm
Çok dolandım ırmak oldum göründüm
Eleklerden geçtim yundum arındım
Kâmilâne kârlı renge boyandım

Irmak olup kavuşunca denize
Dalgalandık coştuk taştık biz bize
Çok zaman seyrettim aya yıldıza
Aydın parlak nûrlu renge boyandım

Veysel yoktan geldim yok olup geçtim
Ben deyenler yalan gerçeği seçtim
Bir buhar halinde göklere uçtum
Kayboldum o sırlı renge boyandım

DERDİM GİZLİ KAPAĞINI KALDIRMA

Derdim gizli kapağını kaldırma
Yayılır âleme ziyan görünür
Her kişi dayanmaz cevr ü cefaya
Aşıktan mâşuka isyan görünür

Bu hasta gönlümün ne idi derdi
Daima durmayıp feryat ederdi
Sanma şu sineme bir tek yâr vurdu
Feleğin hançeri her an görünür

Sardı her yanımı felek çemberi
Zulmü mazlûmadır ötedenberi
Gâhi deli eder gâhi serseri
Mecnunuz Leylâmız ayân görünür

Herkes sevdiğine çekmiş bir perde
Benim yarim açık saçık her yerde
Hayali kalbimde sevdası serde
Mart - nisan misâli bir an görünür

Veysel ağlar ama gönlü ferahtır
Yâr sana ilayık bir nesnem yoktur
Çünkü pervaneye ateş mübahtır
Cesette emanet bir can görünür

KARDEŞİM

Beni hor görme kardeşim
Sen altınsın ben tunç muyum
Aynı vardan var olmuşuz
Sen gümüşsün ben saç mıyım

Ne varise sende bende
Aynı varlık her bedende
Yarın mezara girende
Sen toksun da ben aç mıyım

Kimi molla kimi derviş
Allah bize neler vermiş
Kimi arı çiçek dermiş
Sen balsın da ben cec miyim

Topraktandır cümle beden
Nefsini öldür ölmeden
Böyle emretmiş yaradan
Sen kalemsin ben uç muyum

Tabiata Veysel âşık
Topraktan olduk kardaşık
Aynı yolcuyuz yoldaşık
Sen yolcusun ben bac mıyım

ANLATAMAM DERDİMİ DERDSİZ İNSANA

Anlatamam derdimi derdsiz insana
Derd çekmeyen derd kıymetin bilemez
Derdim bana derman imiş bilmedim
Hiç bir zaman gül dikensiz olamaz

Gülü yetiştirir dikenli çalı
Arı her çiçekten yapıyor balı
Kişi sabır ile bulur kemali
Sabretmeyen maksudunu bulamaz

Ah çeker âşıklar ağlar zârınan
Yüce dağlar şöhret bulmuş karınan
Çağlar deli gönül ırmaklarınan
Ağlar ağlar göz yaşların silemez

Veysel günler geçti yaş altmış oldu
Döküldü yaprağım güllerim soldu
Gemi yükün aldı gam ilen doldu
Harekete kimse mâni olamaz

– III –

NELER YAPTI BANA KADER

NELER YAPTI BANA KADER

Neler yaptı bana kader
Uyansana kara bahtım
Yel değdikçe erir gider
Karşı dağda kara bahtım

Tecellinin ters kalemi
Bana dar etti âlemi
Dedim güzel sar yâremi
Çıkageldi hora bahtım

İçimden gitmez kederim
Mihnet ile doldu derim
Dünya kalsın ben giderim
Bilet veren kara bahtım

Yükün aldı gam kervanı
Terk edip gider bu hanı
Bilinmez nerde mekânı
Göke bahtım yere bahtım

Bu bir sır ki açıklanmaz
Diyen bilmez bilen demez
Öyle bir yol giden gelmez
Uzar gider ara bahtım

Veysel söyler derdi çoktur
Ecel gelir ölüm haktır
Saklanmıya imkân yoktur
Ora bahtım bura bahtım

TALİH ÇİLE KADER SÖZÜ BİR ETMİŞ

Talih çile kader sözü bir etmiş
Her nereye gitsem gezer peşimde
Kale mi fethetmiş ne şikâr etmiş
Tutup bağladılar yedi yaşımda

Hiç razı değilim ben bu kaderden
Birlikte doğmuşuz sulb-ü pederden
Başım hâli değil gamdan kederden
Kusur bende midir yoksa işimde

Kahretse ne kadar lûtfu o kadar
Tahammülüm yoktur cevre bu kadar
Kırk üç yıl çekmişim sonu ne kadar
Uzak mı yakın mı görsem düşümde

Yalvarsam kadere yardım etmez mi
Yeter bu çektiğim derdim yetmez mi
Nice kara günler gördüm gitmez mi
Bir fark yoktur yazım ile kışımda

Gülmedim dünyada gülenler gülsün
Derdim yüreğimde eller ne bilsin
İsterse dünyası ziynetle dolsun
Ayrılık gözümde ölüm kaşımda

Tecellim tersine çalmış kalemi
Önünden gülmeyen sonra güler mi
Veysel ben'im çekeceğim çilemi
Gitmez ölüm ecel bekler başımda

ÇOK YALVARDIM ÇOK YAKARDIM

Çok yalvardım çok yakardım
Uyanmadı kara bahtım
Şansım küsmüş etmez yardım
Uyanmadı kara bahtım

Uyur uyanmaz ikbalim
Nic olacak benim halim
Boynuna olsun vebâlim
Uyanmadı kara bahtım

Kader kedere eş oldu
Ağladım gözüm yaş oldu
Uzun boylu savaş oldu
Uyanmadı kara bahtım

Tecellim bozuk temelden
Gitti gençlik çıktı elden
Aşka mahkûmuz ezelden
Uyanmadı kara bahtım

Kısmet beni diyar diyar
Dolandırır bilmem ne var
Veysel oldu candan bizâr
Uyanmadı kara bahtım

YETER GAYRI YUMMA GÖZÜN KÖR GİBİ

Kambur felek sanki beni kayırdı
Eşten dosttan nazlı yârdan ayırdı
Gizli sırrım memlekete duyurdu
Sanki benim bir ettiğim var gibi

Kimine at vermiş eştirir gezer
Kimine aşk vermiş coşturur gezer
Kimine mal vermez koşturur gezer
Sanki bunu zengin etmek zor gibi

Bir kısmına yayla vermiş köy vermiş
Bir kısmına büyük büyük pây vermiş
Sevdiğine güzellikle boy vermiş
Al yanaklar şûle verir nûr gibi

Birinin aklı yok deli divâne
Bir kısmı muhtaçtır acı soğana
Bir kısmını zengin etmiş yan yana
Şimdi kendi saklanıyor sır gibi

Kimine saz vermiş çalar eğlenir
Kimi zevk içinde güler eğlenir
Veysel gözyaşların siler eğlenir
Yeter gayrı yumma gözün kör gibi

ŞU GENİŞ DÜNYAYA SIĞMAYAN GÖNÜL

Şu geniş dünyaya sığmayan gönül
Şimdi bir odaya kapandı kaldı
Bir dakka bir yerde duramaz iken
Oturduğu yerden kalkamaz oldu

Hani o gençlikte çağlayan gönül
Gâhi gülüp gâhi ağlayan gönül
Güzeller köşkünde yaylıyan gönül
Gönül yaşar amma ümitler öldü

Elveda gençlikte geçen günüme
Ezirâil el atıyor canıma
Yanarım gençlikte, o zamanıma
Acı tatlı günler hep hayâl oldu

Nerde gençlikteki geçen çağlarım
Sustu bülbül gazel döktü bağlarım
Her gün hatırlarım her gün ağlarım
Veysel ağlamanın zamanı geldi

GÖNÜL SENİN İLE GEL KONUŞALIM

Gönül senin ile gel konuşalım
Türlü cefaların bana bu senin
Darılma sözüme hal danışalım
Güzeller uğrunda çıkacak canın

Ey gönül kendini yüksek gözetme
Sana zor geleni herkese tutma
Her güzeli güzel sanıp meyletme
Kalleş olur en sonunda aldanın

Bilirim aslını nursun gevhersin
Bütün mevcudatta her şeyde varsın
Yenilmez yorulmaz ne hoş damarsın
Bir gün olur bu sevdadan usanın

Gönül ne dolaşın dünyayı yani
Getir bölüşelim kazancın hani
Sen âlemi sever kim sevmiş seni
Göster bir güzelden var mı nişanın

Gönül sensin güzellerin cilası
Belli değil her güzelin hiylesi
Senin çekdiceğin aşkın belâsı
Günbegün artıyor âh ü figanın

Gönül der Veysel'e ey ahmak kişi
Bensiz yürümüyor dünyanın işi
Bütün dünya benden alır cümbüşü
Bensiz damarlarda oynamaz kanın

GÖNÜL SANA NASİHATIM

Gönül sana nasihatım
Çağrılmazsan varma gönül
Seni sevmezse bir güzel
Bağlanıp da durma gönül

Ne gezersin Şam'ı Şark'ı
Yok mu sende hiç bir korku
Terkedersin evi barkı
Beni boşa yorma gönül

Yorulursun gitme yaya
Hükmedersin güne aya
Aşk denilen bir deryaya
Çıkamazsın girme gönül

Ben kocadım sen genceldin
Başa belâ nerden geldin
Kâhi indin kâh yükseldin
Şimdi oldun turna gönül

Bazı zengin bazı züğürt
Bazı usta bazı şagird (1)
Bazı koyun bazı aç kurt
Her irenkten derme gönül

Veysel gönülden ayrılmaz
Kâhi bilir kâhi bilmez
Yalan dünya yârsız olmaz
İster saçı sırma gönül

(1) Şagird = Çırak.

HER TÜRLÜ NESNEYE ÂŞIKSIN GÖNÜL

Çalıp eğlenmezsem saz neme gerek
Her güzelden birer hisse umarsın
Her türlü nesneye âşıksın gönül
Gülüp oynamazsam kız neme gerek

Geçti güzelliğin çağı nâfile
Güz gelince kuşlar iner sâhile
Ne söylesen kâr eylemez gâfile
Üstüme düşmenik söz neme gerek

Merd insanın sözü uyar özüne
Tezene [1] teline vurmak sazına
Doğru gören gider yolun düzüne
Düz yolu görmeyen göz neme gerek

Bir Veysel demişler olabilirsem
Söylerim sözümü bilebilirsem
Bir cura sazım var çalabilirsem
Defli dünbelekli caz neme gerek

(1) Tezene: Mızrap.

DELİ GÖNÜL DEĞME ÇAYDAN BULANMAZ

Deli gönül değme çaydan bulanmaz
Coşarsa dalgası kendinden olur
Derdsiz âşık diyar diyar dolanmaz
Gezdirir kavgası kendinden olur

Gönüle delidir demiştik baştan
Üşümez borandan ıslanmaz yaştan
Boğulmaz denizden yenmez ateşten
Ateşi kor közü kendinden olur

Gönül bir deryadır dalgası dinmez
Her güzele meyil verip dost denmez
Taşıma su ile değirmen dönmez
Dökülür çarka su kendinden olur

Yüce dağlar ova gibi düzlenmez
Veysel muhannetten kerem gözlenmez
Tilki gölgesine arslan gizlenmez
Yiğidin gölgesi kendinden olur

KADER

Zaman bir saniye yıl yetmiş yedi
Kahpe felek hiç yüzüme gülmedi
Geldin bu dünyaya gülmezsin dedi
Beni kabdan kaba koydu bu kader

On üç sefer hastahaneye yattım
Derman gelir diye yollar gözettim
Bugün yarın dedin gönlüm aldattın
Yıl yetmiş yediye gelene kadar

İstanbul'da Ankara'da Sivas'ta
Yüksek ihtisasta iyolur hasta
Ömrüne bereket hekimler usta
Ölüm erteledi bilmem ne kadar

Hastahane hastaların yuvası
Yataklardan gelir hastanın sesi
Çetin olur hastaların gülmeşi
Sor ki neler çekmiş gülene kadar

Nice zehir içtim dost eli ile
Kafa çatlak gözü perdeli ile
Kırk üç yıl eğlendim bir deli ile
Tükenmez derdim var sanma bu kadar

Gam ile yuğrulmuş bu dertli beden
Yoksa tecelli mi bilmem ki neden
Vasiyetim size budur ölmeden
Oku çalış öğren ölene kadar

Veysel der tükenmez bu benim derdim
Katlandım cefaya şükrettim durdum
Yaşasın milletim bayrağım yurdum
Dilerim Allahtan sonuna kadar

DELİ GÖNÜL NE GEZERSİN

Deli gönül ne gezersin
Geze geze yorulman mı
Ne kazandın bu sevdadan
Vazgeç desem darılman mı

Delisin gönül delisin
Güzellere cilvelisin
Bu işleri bilmelisin
Çiçek olsan derilmen mi

İnc-elekten elenirsin
Diyar diyar dolanırsın
Akar çağlar bulanırsın
Hiç bir zaman durulman mı

Yüce dağın menekşesi
Sesin güzeller neşesi
Gönlümün billûr şişesi
Taşa çalsam kırılman mı

Söyletme garip Veysel'i
Kâhi uslu kâhi deli
Candan sevdiğin güzeli
Tenha bulsan sarılman mı

— IV —

SENLİK BENLİK NEDİR BIRAK

SENLİK BENLİK NEDİR BIRAK

Allah birdir Peygamber Hak
Rabbül âlemindir mutlak
Senlik benlik nedir bırak
Söyleyim geldi sırası

Kürt'ü Türk'ü ve Çerkes'i
Hep Âdem'in oğlu kızı
Beraberce şehit gazi
Yanlış var mı ve neresi

Kuran'a bak İncil'e bak
Dört kitabın dördü de Hak
Hakir görüp ırk ayırmak
Hakikatte yüz karası

Bin bir ismin birinden tut
Senlik benlik nedir sil at
Tuttuğun yola doğru git
Yoldan çıkıp olma âsi

Yezit nedir ne kızılbaş
Değil miyiz hep bir kardaş
Bizi yakar bizim ateş
Söndürmektir tek çaresi

Kişi ne çeker dilinden
Hem belinden hem elinden
Hayır ve şer emelinden
Hakikat bunun burası

Şu âlemi yaratan bir
Odur külli şeye kadir
Alevi Sünnilik nedir
Menfaattir varvarası

Cümle canlı hep topraktan
Var olmuştur emir haktan
Rahmet dile sen Allah'tan
Tükenmez rahmet deryası

Veysel sapma sağa sola
Sen Allah'tan birlik dile
İkilikten gelir belâ
Dâva insanlık dâvası

GEL BİRLİK KAVLİNE GİRELİM KARDAŞ

İtimat edersen benim sözüme
Gel birlik kavline girelim kardaş
Birlik çok tatlıdır benzer üzüme
İçip şerbetini duralım kardaş

Son verelim iftiraya buhtana
Kardeşâne sevişelim can cana
Elbirlikle çalışalım Vatana
Çok okul fabrika kuralım kardaş

Çalışalım kurtulalım buhrandan
Nedir senlik benlik usandık candan
Irkımız neslimiz aynı bir kandan
Yurdun yaraların saralım kardaş

Yürüyelim Atatürk'ün izine
Boş verelim bozguncular sözüne
Göz atalım şu dünyanın hızına
Yürüyüp hedefe varalım kardaş

Atatürk'ün yattığı yer nûr olsun
Azim fikir emelimiz bir olsun
Herkes birbirine kız versin alsın
Çıkarıp nifakı sürelim kardaş

Veysel'in sözleri kanun dışı mı
Mantığa uymazsa kesin başımı
Bana düşman etmiş vatandaşımı
Sebebi ne ise soralım kardaş

ALDANMA CAHİLİN KURU LÂFINA

Aldanma cahilin kuru lâfına
Kültürsüz insanın külü yalandır
Hükmetse dünyanın her tarafına
Arzusu hedefi yolu yalandır

Kar suyundan süzen çeşme göl olmaz
Gül dikende biter diken gül olmaz
Dız dız eden her sineğin bal'olmaz
Peteksiz arının balı yalandır

İnsan bir deryadır ilimde mahir
İlimsiz insanın şöhreti zahir
Cahilden iyilik beklenmez âhir
İşleği ameli hâli yalandır

Cahil okur amma âlim olamaz
Kâmillik ilmini herkes bilemez
Veysel bu sözlerin halka yaramaz
Sonra sana derler deli yalandır

KULAK VER SÖZÜME DİNLE VATANDAŞ

Kulak ver sözüme dinle vatandaş
Uyma lâklâk edip gülüşenlere
Seni meşgul eder işinden eğler
Karışır tembel perişanlara

Adım at ileri geriye bakma
Bir sağlam iş tut dâ elden bırakma
Saçma sapan sözler hep delip takma
Allah'ın yardımı çalışanlara

İleriyi gören geriye bakmaz
İnsanlık yolundan taşraya çıkmaz
Allah cömert amma ekmek bırakmaz
Oturup geçmişi konuşanlara

Maziye karışmış yollarda ayda
Onu tekrar etmek sağlamaz fayda
Gören göze ibret vardır herşeyde
Seyret gök yüzünde yarışanlara

Veysel der kafanı nafile yorma
Dünya fâni deyi çöküp oturma
Adım at ileri avara durma
Yoldaş ol refaha kavuşanlara

İŞDE HİYLE SÖZDE YALAN OLMASA

İnsanoğlu doğru yoldan şaşmazdı
İşde hiyle sözde yalan olmasa
Türlü türlü felâkete düşmezdi
İşde hiyle sözde yalan olmasa

İstemezdi alış verişte senet
Kafalara yerleşmezdi ihânet
Ne zina olurdu ne çapkın evlât
İşde hiyle sözde yalan olmasa

Ne bir yetim hakkı ne de bir rüşvet
Yanmazdı gönüller olurdu hep şâd
Derdim anlatırken denmezdi kapat
İşde hiyle sözde yalan olmasa

Bu güzel sohbette olmazdı fis fis
Çirkin işe meyyâl olmazdı nefis
Ne cinayet ne hırsızlık ne hapis
İşde hiyle sözde yalan olmasa

Ortadan kalkardı günah müsibet
Âşikar olurdu hak ve hakikat
Herkes için açık olurdu cennet
İşde hiyle sözde yalan olmasa

Tamuda olmazdı kullara cezâ
Olsa temiz ahlâk ve hüsn-i rızâ
Hiç şüphe girmezdi gönüle göze
İşde hiyle sözde yalan olmasa

Yalancılar belki kızar bu işe
Yalan ayaktadır çıkamaz başa
Kemlik düşünür mü kardeş kardeşe
İşde hiyle sözde yalan olmasa

Veysel bu yollarda sarfeder nefes
Herkesin elinde gezer bir kafes
Binbir türlü derdi çeker mi herkes
İşde hiyle sözde yalan olmasa

SEKSEN YILLIK YOLU BİRAZ DÜŞÜNEK

Seksen yıllık yolu biraz düşünek
Enişli yokuşlu yollar nic'olur
Geldik gideceğiz yoktur gitmemek
Kervan geçen gündüz olur gec'olur

Dizildik katara durmaz yürürüz
Akın edip gidenleri görürüz
Ya biz niçin sema sarhoş dururuz
Tenbelin cebi boş karnı aç olur

Eğer çiftçi isen sarıl tutaktan
Ne ekersen onu biçen topraktan
Yaklaşma tenbele geç git uzaktan
Tenbelin çenesi gevezec'olur

Karnını doyurmaz tavla domine
Çare düşün bak derdinin enine
Bakma hesabına boş ver cemine
Ne derdine derman ne ilâç olur

Ya bir zenaatkâr ya bir memur ol
Düşün her tarafı ehl-i zamir ol
Eline geçeni harcama bol bol
Beyhude sarfolan altın tunç olur

Hama sen skelede mağzada
Mebusvari manto alma avrada
Çiftçi isen çarık işler tarlada
Boyalı iskarpin çirkince olur

On kuruş bulursan beşini harca
Doğru hak yoluna düşersin borca
Eğer zengin isen paraca malca
Yabancılar sana kardeş bac'olur

Esnaf isen aç dükkânı bazar et
Eğer seyyah isen geşt ü güzâr et
Aç gözünü bu âleme nazar et
Şimdi genç olanlar sonra koc'olur.

Bir şey desem şimdi bana darılın
Dizin tutmaz bir köşeye kurulun
Yolun bitmez belki yolda yorulun
Argın yorgun yola gitmek güç olur

Gençliğinde işe gitmez erinir
Kocalıkta şurda burda sürünür
Paras'olan yiyer giyer barınır
Ecel gelmez belki ölüm geç olur

Başımdan geçeni bir bir anlattım
Ne yanlış söyledim ne yalan kattım
Veysel der alana mücevher sattım
Alan alır almayana aç olur

ŞAŞMA GÖNÜL DOĞRU YOLDAN

Şaşma gönül doğru yoldan
Meydan almaz kuru bühtan
Saz çalarlar sarı telden
Yanık gelir ses ıraktan

Ölüm olur dirin olur
Her hususta kârın olur
İki cihan yerin olur
Ayrılmazsan doğru yoldan

Çalış kazan helâlinden
Feragat et el malından
Gelip geçen evvelinden
Ne götürmüş azdan çoktan

Sohbet etme kötü ile
Güreş etme katı ile
Gitme hırsın atı ile
Sakın hileden tuzaktan

Veysel sözün bir söz olsun
Çokça sabır hırs az olsun
İnce eğir ip düz olsun
Geçeceksin bu taraktan

— V —

DÜNYA GENİŞ İDİ ŞİMDİ DARALDI

DÜNYA GENİŞ İDİ ŞİMDİ DARALDI

Dünya geniş idi şimdi daraldı
Çıkıp gideceğin yer belli değil
Yetmiş altı yıldır alır satarım
Bakmadım deftere kâr belli değil

Seyrettim âlemi dünya dar dedim
Ay dünya arası sanki bir adım
Denizi karayı ölçtüm aradım
Adalar içinde var belli değil

Avrupa Asiye ayrı bir kıta
Bir yıllık yol idi deveye ata
Uçaklar sığdırdı beş on saate
Daha neler çıkar dur belli değil

Hırsızlar çalardı at ile para
Şimdi çalıyorlar uçak-tayyare
Bekâr kalsam dünür olsam dullara
İstenecek başlık ver belli değil

Evlattan uşaktan fayda bekleme
Binde bir bulunur o da tekleme
Cahil insan gül ise de koklama
Ayvası turuncu nar belli değil

Ne oğluna güven ne de kızına
Doğru söylen kulak vermez sözüne
Yalvar yakar getiremen izine
İçimde bir ateş kor belli değil

Bu kahpe dünyanın sonu vefasız
Beş günlük ömrünü geçir kavgasız
Diyorlar Veysel'e sersem kafasız
Başımda duman var kar belli değil

ASIRLAR ELİNDE BİR TESBİH GİBİ

Asırlar elinde bir tesbih gibi
Çeviriyor çarkı devran bakalım
Sayısız bugünler bir defter gibi
Deviriyor çarkı devran bakalım

Ne ucu bellidir ne de ortası
Bir gizli sır giyinmiştir libası
Dünya harman elindedir yabası
Savuruyor çarkı devran bakalım

Hesapsız asırlar sayısız yıllar
Gizlenmiş içinde karanlık yollar
Kıyamet var imiş gelecek derler
Çağırıyor çarkı devran bakalım

Her birin bir türlü kâra düşürmüş
Bülbülü gül için zâra düşürmüş
Veysel'i bir sönmez nâre düşürmüş
Kavuruyor çarkı devran bakalım

KALDIRSAM PERDEYİ DÖKSEM SUÇUNU

Kaldırsam perdeyi döksem suçunu
Acep bu işime ne dersin dünya
Fısk u fesat kaplamıştır içini
Bu çirkin huyları nidersin dünya

Dünyaya gelmemde maksat ne idi
Bir sadık dost bulup dem sürme idi
Arzum bir güler yüz gül mem idi
Istırapla dolu kedersin dünya

Nice zenginlerin çarkı çevirdin
Nice kahramanı teptin devirdin
Bunca fakirleri kastın kavurdun
Herkese bir türlü kadersin dünya

Bükülmez kolların olmuşsun ağa
İntikam beslersin bir tek yaprağa
Akibet serersin kara toprağa
Onu da bermurat edersin dünya

Ne bankeri kalır ne de bir fakir
Herkes kazancını sana bırakır
Beş arşın bez ile yolc'eden âhir
Eline geçeni yutarsın dünya

Veysel'i düşürdün ne haldan hala
Kimini garkettin yeşile ala
Zaman gelir sen de eren zavala
Bir gün tepe takla gidersin dünya

KOCA DÜNYA VAZİYETİ DEĞİŞTİ

Koca dünya vaziyeti değişti
Günde türlü türlü dolap dönüyor
İnsan kanadlandı göklerde uçtu
Bilmeyenler eski dünya sanıyor

Ey dünya kimseye yâr olman yürü
Gidenler gidiyor gelmiyor geri
Göklerde beklerdik yağmuru karı
Şimdi gökten yere ataş iniyor

İngiliz Fransız Alaman Urus
Günde telef eder binlerce nüfus
Bu kadar milletler hep suçlu suçsuz
Ataş almış oylum oylum yanıyor

Irahat yok Londra'da Lozan'da
Avrupa Asiye hep kızıl kanda
Hamdolsun çok şükür şöyle zamanda
Her taraftan Türk'e rahat deniyor

Uyuma ey Veysel uykudan uyan
Yakın görünecek herkesçe beyan
Hep memnun kalacak biz Türküz diyen
Başa devlet kola doğan konuyor

DURUM

Dünya tebdil oldu durum değişti
Kimi aya gider kimi cennete
Dünya güzellendi itibar düştü
Anne baba yoksun kaldı hürmete

Bin dokuzyüz altmışyedi yılında
Çirkin sözler gezer halkın dilinde
Ud edep kalmadı kızda gelinde
Büyükler küçüğe gelir minnete

Bakamaz mısın insanların işine
Kötülükler doğar peşi peşine
Mezhep kavgasına din döğüşüne
Sanki varıp sığmamışlar cennete

Kimisi söz verir sözünde durmaz
Hakikatı doğru sözü duyurmaz
İşlediği suçun farkına varmaz
Ne yüzle varacağız ahirete

Kötülükler memlekete kök saldı
Fitnelik fesatlık arttı çoğaldı
Bu işin islâhı Allaha kaldı
Ulu Tanrım yardım etsin millete

Tezvirlerin işi gider ileri
Yalancıya itibar çok ekseri
Hilekârın sahtekârın işleri
Yol açıyor rezalete nefrete

Gitmiyor gönlümün kederi yası
Doğru söyleyene diyorlar âsi
Bitmez bu dünyanın kuru davası
Çekil Veysel bir köşe-yi vahdete

İŞİTTİM DÜNYÂYA GELİN DİYORLAR

İşittim dünyâya gelin diyorlar
Ben kocadım dahi dünya gelin mi
Yürü var dünyâya görün diyorlar
Ben kocadım dahi dünyâ gelin mi

Gündüz gezer tenko takar takınır
Geceleri namahremdir sakınır
Ön dişleri düşmüş desem dokunur
Ben kocadım dahi dünyâ gelin mi

Galiba feleğin dünyâ madamı
Kambur felek çarha çarpar adamı
Kocağında çok gezdirmiş dedemi
Ben kocadım dahi dünyâ gelin mi

Bu dünyâ görünmez böyle bir hayal
Bu imiş âdemi aldatan her hal
Hesapsız yaşı var Adem'den evvel
Ben kocadım dahi dünya gelin mi

Veysel sen karışma dünyâ hâline
Kusur bulun turunç gibi geline
Yeni kodu dünyâ işi yoluna
Ben kocadım dahi dünyâ gelin mi

DÜNYA BİR DOLAP Kİ DURMADAN DÖNER

Dünya bir dolap ki durmadan döner
İçimde çeşitli plana ne den
Herkes bir maksatla serpilir süner
Kuyruğu kınalı yalana ne den

Düz ovadan sarpa çekme yolunu
Ver mektebe okutsunlar oğlunu
Doğru at adımın sakın kolunu
Zehirli akrebe yılana ne den

Doğrult hedefine çek ger yayını
Zedeleme temiz kullan oy'unu
Yaptır mektebini yükselt köyünü
Her derdlere derman bulana ne den

Harmanın var her taraftan hav'alır
Kırık gemi kenarından su alır
Zaman gelir belki dene çoğalır
Denesi savrulan samana ne den

Atın arık ise çıkma yarışa
Kafan çürük ise girme her işe
Kolun kırık ise girme döğüşe
Yorulup yollarda kalana ne den

Veysel keser alıp kendine yonma
Her gördüğün güzelliğe inanma
Herkesin bir yüzden hakkı var ama
Bu vatan uğruna ölene ne den

GALİBA DÜNYANIN SONUNA KALDIK

Galiba dünyanın sonuna kaldık
Gelin belli değil kız değil
Ne nasihat duyduk ne öğüt aldık
Sohbet belli değil söz belli değil

Dünya güzellendi tadı kalmadı
İnsanın edebi udu kalmadı
Günahın sevabın adı kalmadı
Hakikata giden iz belli değil

Aylarca yol çeken develer atlar
Onları kurtardı bu ferasetler
İnsanlar yol için taktı kanatlar
Yokuş belli değil düz belli değil

Hasta gönlün tedavisi zoraldı
Gizli sır kalmadı aşikâr oldu
İrenkler çoğaldı boya bozuldu
Kumaş belli değil bez belli değil

Veysel nene gerek dünyanın hali
Kimi hasır dokur kimisi halı
Tam çalgıya karıştırdık kavalı
Davul belli değil saz belli değil

İŞLER GÜÇLER HEP SİNEMA

Bir kız ile karşılaştım
Göz aldatan bir sinema
Gözlerine baktım geçtim
Ben de oldum bir sinema

Göçler gider katar katar
Kimi alır, kimi satar
Okun doğrulamış atar
Batan oklar hep sinema

Bir an evvel geçen halım
Gözünden kaçtı maralım
Felek çeviriyor filim
İşte büyük bir sinema

Şaşar Veysel bu ne haldır
Hakikat de hep hayâldır
Hayat filime misâldır
İşler güçler hep sinema

— VI —

GÜZELLİĞİN ON PAR'ETMEZ
ŞU BENDEKİ AŞK OLMASA

GÜZELLİĞİN ON PAR'ETMEZ

Güzelliğin on par'etmez
Bu bendeki aşk olmasa
Eğlenecek yer bulaman
Gönlümdeki köşk olmasa

Tâbirin sığmaz kaleme
Derdin dermandır yâreme
İsmin yayılmaz âleme
Âşıklarda meşk olmasa

Kim okurdu kim yazardı
Bu düğümü kim çözerdi
Koyun kurt ile gezerdi
Fikir başka başk'olmasa

Güzel yüzün görülmezdi
Bu aşk bende dirilmezdi
Güle kıymet verilmezdi
Âşık ve maşuk olmasa

Senden aldım bu feryâdı
Bu imiş dünyadın tadı
Anılmazdı Veysel adı
O sana âşık olmasa

BİR SEHER VAKTİNDE GENÇLİK ÇAĞIMDA

Bir seher vaktinde gençlik çağımda
Hayali kalbime geldi gizlendi
Boynum iğri semeserhoş gezerken
Aklımı başımdan aldı gizlendi

Bu sevda başımdan ırılmaz dedi
Aşkın deryaları durulmaz dedi
Her güzele meyil verilmez dedi
Bir baktı yüzüme güldü gizlendi

Hayal mıdır rüya mıdır ben şaştım
Çok aradım köşe köşe dolaştım
Sevda derler bir sahile ulaştım
Aşkım deryasına daldı gizlendi

Melek miydi huri miydi peri mi
Bir güzele benziyordu durumu
Dedi: Veysel fâşeyleme sırrımı
Bilmem nere gitti noldu gizlendi

YILLARCA AVUTTUM GARİP GÖNLÜMÜ

Yıllarca avuttum garip gönlümü
Dedim o yâr bir gün gelecek bize
Gelmiş gitmiş bizim evi yoklamış
Gönüllerde gezer görülmez göze

Tanışlık vermemiş gezmiş benimle
Can yoldaşı imiş öz canım ile
Gönülde hükmeden sultanım ile
Bugün bize gelmiş yâr geze geze

Benim bir yârim var âleme yârdır
Akıllar ermedik cilvesi vardır
Onu sevenlerin gönlü bahardır
Solmaz çiçekleri her zaman taze

Var mı benim gibi talihi yaver
Her zaman dillerim çağırır yâr yâr
Veysel'i söyleten o oynak dilber
Edalı cilveli çekilir naze

ALA GÖZLÜ BENLİ DİLBER

Ala gözlü benli dilber
Bir gün gelsen bize doğru
Seni sevdim can ü dilden
Çekme kendin naza doğru

Ne pervam var ne de perdem
Sanma beni hâli bir dem
Söyler seni teller her dem
Kulak versen saza doğru

Âşıka zülfükâr isen
Gülsende güle zâr isen
Hakikatli bir yâr isen
Ben geleyim size doğru

Gönülleri bir edelim
Gayrileri biz nidelim
İkimiz de bir gidelim
Yürüyelim ize doğru

Bir gün için feryâdı zâr
Bülbül eder her dem seher
Aç sinemi gel gör ne var
Arttı derdim yüze doğru

Kâfi derdim bir derd katma
Veysel'i yabana atma
Kerem eyle çok uzatma
Kavuşalım yaza doğru

HAYAL BANA YAKIN YÂR BANA UZAK

Hayal bana yakın yâr bana uzak
Sevdası başıma dolanır gitmez
Aşkına düşeli yar bana uzak
Yüz bin öğüt versen biri kâr etmez

Senin aşkın beni kıldı ürüsvay
Düşmüşüm peşinde koşarım hay hay
Kabul et kapında beni de kul say
Dost yoluna ölür âşık ar etmez

Ey beni bu derde giriftar eden
Eski muhabbeti kaldırdın neden
Gönül ister kavuşmayı ölmeden
Gül olmasa bülbül âh ü zâr etmez

Beni yakan yansın aşkın nârına
Gönül düştü bir zâlimin toruna
Bakmaz mısın bu Veysel'in zârına
Ah çeker ağlarım yâr elim yetmez

SEVDAYI GÖNLÜMDE YÂR UYANDIRIR

Seher vakti cümle kuşlar ötüşür
Bülbülün feryadî yâr uyandırır
Şafak söküp tan yerleri ışırken
Sevdayı gönlümde yâr uyandırır

Âşık olan sevda ile savaşır
Güzel olan eda cilve naz taşır
Âşık maşukunu bulur koklaşır
Sevip sevişmeyi yâr uyandırır

Âşık oldum diyar diyar dolaştım
Nerde derdli görsem derdimi aştım
Ey - olmaz dermansız bir derde düştüm
Hasreti kalbimde yâr uyandırır

Gezerim âlemde ben bir Mecnun'um
Dünyadan bihaber geçiyor günüm
Cânı dilden bir güzele vurgunum
Veysel'i gafletten yâr uyandırır

NERDE GÖRSEM YAN YAN KAÇAR

Nerde görsem yan yan kaçar
Bana bakar güler gider
Yanar kalbim ateş saçar
Kan ve keder dolar gider

Ceylân gibi iner göle
Hiç bir türlü girmez çöle
Ürgülenir gider yola
Yollar ninni çalar gider

Yâr yoluna kurban olam
Dahi dolmadı mı çilem
Kirpikler ok kaşlar kalem
Bu sinemi deler gider

Gâhi uslu gâhi deli
Sunam senden ayrılalı
Garip halimi görmeli
Benzim sarı solar gider

Olma benden uzaklaşan
Avcıdır bize yaklaşan
Sevdiğinden ayrı düşen
Koyun gibi meler gider

Yağmur olsam yağa yağa
Terim gözyaşım toprağa
Veysel bağlanmış bir bağa
Gözyaşlarım siler gider

EŞİM YOKTUR BULAMADIM

Senin aşkın beni Mecnun
Edem dedi olamadım
Ben bu aşka hiç bir derman
Çok aradım bulamadım

Aşkın beni etti deli
Kâh boşaldım gâhi dolu
Cândan sevdiğim güzeli
Alam dedim alamadım

Ben o yâre olsam köle
Sevdası var başa belâ
İsyan ettim bile bile
Kusurumu bilemedim

Ben bir ceset sen bir cansın
Hem dinimsin hem imansın
Bana benden yakın sensin
Dost yolunda ölemedim

Varım yoğum bir Veysel'im
Peşimden tutmuşum elim
Ey benim nazlı güzelim
Eşin yoktur bulamadım

YÂRİN BEYAZ GERDANINDA

Yârin beyaz gerdanında
Türlü türlü haller gördüm
Sıralanmış her yanında
Yıldız gibi benler gördüm

Yâr ile tenha buluştuk
Gizli dertlerimiz açtık
Hayli bir zaman konuştuk
Dudağında ballar gördüm

Dudu diller inci dişler
Âhu gözler o bakışlar
Kesme kâkül sırma saçlar
Zülüfünde teller gördüm

Elmas küpe kulağında
Güller açmış yanağında
Seher vakti dost bağında
Taze açmış güller gördüm

Söyletir sevdan Veysel'i
Aşktır âşığın temeli
Ben o yâri görmeyeli
Aylar geçti yıllar gördüm

ANSIZIN KALBİMDE UYANAN AŞKIN

Ansızın kalbimde uyanan aşkın
Mübarek cemâlin görünce coşar
Gerdan yaylâsında gördüğüm köşkün
Adalet tahtını kurunca coşar

Âşıklar aşk meyin içmiş ezelden
Ne kuru tahtadan ne sarı telden
Dostum bahçesinde açılan gülden
Girip deste deste derince coşar

Sevda ile umut dünyânın tadı
Dünyâ güzeli olsa istemem yâdı
Bu garip gönlümün sensin muradı
Kol kola can cana sarınca coşar

Veysel'in kalbinde gizlidir cânân
Bir suna bakışlı kaşları keman
Bulursam ağyardan hâli bir zaman
Âşıklar visale erince coşar

MEVSİMLER İÇİNDE BAHARSIN YÂRİM

Siyah tene yeşil donlar giyersin
Mevsimler içinde baharsın yârim
Türlü türlü irenkleri sayarsın
Misk ü amber gibi kokarsın yârim

Dağlara taşlara süs veren sensin
Kurtlara kuşlara his veren sensin
Seherde bülbüle ses veren sensin
Yıldız mehtâp leyl ü nehârsın yârim

Aylar geçer yıllar düşer izine
Renk verirsin güneyine kuzuna
Yaylâ çağı sevgin vardır yazına
Bir misli bulunmaz cevhersin yârim

Veysel Şatır ayrı düştüm eşimden
Onun için duman gitmez başımdan
Elli iki yıllar geçti yaşımdan
Beni kabtan kaba sokarsın yârim

BEN O YÂR İLE KONUŞTUM

Sular çağlarken baharda
Ben o yâr ile konuştum
O zaman gönül o yerde
Ateş aldı ben tutuştum

Sevdası kalbe yer etti
Kancasın şineme attı
Muhabbetim sevdam arttı
Bir tükenmez aşka düştüm

Bülbül gibi her dem sabah
Durmaz Veysel çeker ah ah
Ölüm ayrılıktan mubah
Ben bu candan dünden geçtim

SEN ÇİÇEK OLSAN BEN BİR YAZ OLSAM

Her sabah her sabah suya giderken
Yâr yolunda toprak olsam toz olsam
Bakıp dört köşeyi seyran ederken
Kara kaş altında elâ göz olsam

Üğrünü üğrünü giderken yola
Nice dilsizleri getirir dile
Gövel ördek gibi inerken göle
Ya bir şahin olsam ya bir baz olsam

Veysel ördek olsun sen de göl yârim
Yeter gayri kerem eyle gel yârim
Lâle sünbül mor menekşe gül yârim
Sen bir çiçek olsan ben bir yaz olsam

GÖNÜL BİR GÜZELİ SEVMİŞ AYRILMAZ

Gönül bir güzeli sevmiş ayrılmaz
Dolanır peşinde çoban misâli
Hiç kimse bu derdin dermanın bilmez
Azmış yaraları perişan hali

Lokman çâre bulmaz yoktur Eflâtun
Yârdan ayrılması ölümden çetin
Elde endaz ettim bu aşkın atın
Terkettim sılayı vatanı ili

Ferhat Şirin için kestiği taşlar
Benim senin için döktüğüm yaşlar
Seni yaksın beni yakan ateşler
Yaktı bu sinemi savruldu külü

Arılar bal için bekler petekler
Alır her çiçekten verir emekler
Mecnun Leylâ için pınarı bekler
Ben de bir yâr için olmuşum deli

Evvelden var idi bu sevda bende
İlikte damarda cesette canda
Ölünce hû çeksin kemiğim sinde
Dünyâda durunca Veysel'in dili

BİR KÖKTE UZANMIŞ SARMAŞIK GİBİ

Bir kökte uzanmış sarmaşık gibi
Dökülmüş gerdana saçların güzel
Gözlerin ufukta bir ışık gibi
Kara bulut gibi kaşların güzel

Koynundaki turunç mudur nâr mıdır
Adın Huri midir Gülizar mıdır
Gözlerinden akan yağmurlar mıdır
On beş on altı mı yaşların güzel

Âfat-ı devran mı bilmem ki nesin
Bülbülün avâzın andırır sesin
Seher yeli gibi gelir nefesin
Âşıka bahardır kışların güzel

Her güzel de eda ile salınmaz
Huri misin melek misin bilinmez
Emsâlin dünyada azdır bulunmaz
Firdevs-i â'lâ'da eşlerin güzel

Görünce derdimi arttırdım kat kat
Can alıcı gözün sanki bir cellât
Veysel'i kapından eyleme azat
Bana yastık olsun döşlerin güzel

GÜZEL SENİ SARMAK İÇİN

Güzel seni sarmak için
Yürüdü gönlüm yürüdü
Yâr uğrunda ölmek için
Yandı gönlüm yandı

Seni sevmem umum gibi
Sevgin ayrı zulum gibi
Ateşlemiş bir mum gibi
Eridi gönlüm eridi

Bir kerece görsem seni
Küllü ateşin dumanı
Diyar diyar saldı beni
Sürüdü gönlüm sürüdü

Her gördüğü Leyla olsa
Kays Mecnun olamazdı
Sevda yakın hedef uzak
Zarıdı gönlüm zarıdı

Aşka mâni âr ve namus
Asla gerekmez âşıka
Bu perdeyi yırtabilsem
Durudu gönlüm durudu

Yandı Veysel canım yandı
Vakit geçti yâr uyandı
Yolum yokuşa dayandı
Farıdı gönlüm farıdı

BENİM SEVDİĞİM DİLBER

Benim sevdiğim dilberin
Gönlü çelik bağrı taştır
Deli gönül nedir zârın
Kalbin viran gözün yaştır

Hayattaki mücadele
Kaçan fırsat girmez ele
Âşıklıktaki mesele
Kalbde dönen bir ateştir

Durmaz yanar tütünü yok
Yazısı yok sütunu yok
Bu sevdadan çetini yok
Uzun boylu bir savaştır

Senin aşkın gündüz gece
Rahat komaz hiç zerrece
Yolunda ölsem böylece
Cevr ü cefan lutfun hoştur

Bu Veysel'in arzu sende
Muhabbetin kadim canda
İşitsem seni Yemen'de
Gönül bulur uçan kuştur

SABAHTAN BİR GÜZEL GÖRDÜM

Sabahtan bir güzel gördüm
Suya gelmişti pınara
Aradım aslını sordum
Âşıkım hüsn-ü dilbere

Bahçedeki taze fıdan
Seherde kalkmış uykudan
Salınarak suya giden
Ala gözlü kaşı kara

Gider yolda üğrünerek
Sandım aslı huri melek
Cilveli nazlı gülerek
Benleri var sıra sıra

Boyu servi çınar gibi
Gökte turna döner gibi
Dala bülbül konar gibi
Avâz veriyor kuşlara

Bülbül bağlıdır kafeste
Kavuşursak son nefeste
Gül bahçede bülbül seste
Veysel yapış zülf-ü yâre

SALINIP GİDERKEN BOYUNU GÖRDÜM

Salınıp giderken boyunu gördüm
Selvi miydi fidan mıydı boy muydu
Eğmiş kaşlarını yayını gördüm
Kılıç mıydı gamze miydi yay mıydı

Güzel keklik gibi geziyor taşta
Gören âşıkları yakar ateşte
Avâzı bülbülde sadası kuşta
Keklik miydi turna mıydı toy mıydı

Taramış zülfünü dökmüş gerdana
Yel estikçe dalgalanır her yana
Dedim dilber çevir yüzün bak bana
Gözler yıldız al yanaklar ay mıydı

Arasan dünyayı bulunmaz eşi
Siyah bulut perdelemiş güneşi
Ah çekti gözünden sel etti yaşı
Deniz miydi derya mıydı çay mıydı

Veysel Şatır beyân eder derdini
Terkedemem ezberini virdini
Dilim tutup soramadım yurdunu
Yayla mıydı kasaba mı köy müydü

ÂŞIKLAR — I —

Karadeniz gibi kükrer coşarsa
Dalgası gelince yaman âşıklar
Hırs gelip de ayranlığı şişerse
Kaybeder iradey dümen âşıklar

Ağzına geleni hemen atarlar
Ben âşıkım diye çalım satarlar
Haram demez helâl demez yutarlar
Bibersiz baharsız çemen âşıklar

Karanlıkta ayna görse ay sanır
Urüyada şarap içse mey sanır
Mezarlığa yol uğrasa köy sanır
Gözleri kararmış duman âşıklar

İyi demez kötü demez metheder
Bakarın ki bir tel kırmış çat eder
Sorsan baksan aşka binmiş at eder
Yorulup yollarda kalan âşıklar

Şehvetle âşıktır kıza geline
Arı olan tuz katar mı balına
Ebrişimden nazik ipek teline
Tadarlar çeşitli yalan âşıklar

Kabını yumaya bulamaz karı
Hind'ten Hindistan'dan bahseder yâri
Beğenmez topalı bulamaz körü
İsterler bir kaşı keman âşıklar

Asıl âşıktarın arzu cemâldir
Arifler bilirler ehl-i kemaldir
Âşıklar bizlere yüz yıllık yoldur
Koşsak da peşinden hemen âşıklar

Âşıklar çoğaldı sadık az kaldı
Fikreyle ey Veysel ne zaman geldi
Şiirde ne özet ne bir öz kaldı
Savurur denesiz saman âşıklar

SEN BİR CEYLÂN OLSAN BEN DE BİR AVCI

Sen bir ceylân olsan ben de bir avcı
Avlasam çöllerde saz ile seni
Bulunmaz dermanı yoktur ilâcı
Vursam yaralasam söz ile seni

Kurulma sevdiğim güzelim deyin
Bağlama karayı alları geyin
Ben bir çoban olsam sen de bir koyun
Beslesem elimde tuz ile seni

Koyun olsan otlatırdım yaylâda
Tellerini yoldurmazdım hoyrata
Balık olsan takla dönsen deryada
Düşürsem toruma hız ile seni

Veysel der ismini koymam dilimden
Ayrı düştüm vatanımdan ilimden
Kuş olsan da kurtulmazdın elimden
Eğer görsem idi göz ile seni

BİLMEM HÂYAL MIYDI YOKSA DÜŞ MÜYDÜ

Bilmem hâyal mıydı yoksa düş müydü
Gönül arzusunu buldu bu gece
Yalın kılıç mıydı bir ateş miydi
İçerim köz ile doldu bu gece

Bilemedim gece ile gündüzü
Seçemedim güneş ile yıldızı
Mestane gözleri mestetti bizi
Aklımı başımdan aldı bu gece

Mâh yüzüne bakma ile doyulmaz
Sıra sıra benleri var sayılmaz
Aşk meyinden içen âşık ayılmaz
Bilemedim bana noldu bu gece

Durmaz yanar gerçeklerin çırağı
Yakın olur ehl-i aşkın ırağı
Gölköy oldu Veysel'lerin durağı
Hâyali karşıma geldi bu gece

KÛŞE-İ VAHDETE ÇEKİLSEM DURSAM

Kûşe-i Vahdete çekilsem dursam
Mihnet-i dünyanın derdi bırakmaz
Feragat eylesem sohbetten sazdan
Sevdiğim güzelin virdi bırakmaz

Tahammül babında etsem kararı
Soldurmam gülümü kondurmam hârı
Kin ile kibirden olaydım beri
Nefis var tamah var dördü bırakmaz

Çocuk olsam beleklere belensem
Memin olsam incelikten elensem
Mecnun olsam şu âlemi dolansam
Anamın babamın yurdu bırakmaz

Şaşkın bir haldeyim nasıl eylesem
Bir derd ehli bulsam derdim söylesem
Başımı sevdadan halâs eylesem
Gönül bir güzeli sardı bırakmaz

Tükenmez bir sevda bulunmaz ucu
Hastayım derdimin yoktur ilâcı
Gönlümün mihracı başımın tâcı
Veysel ikrarını verdi bırakmaz

İZİ KAYIP KENDİ GİZLİ BİR YÂRE

İzi kayıp kendi gizli bir yâre
Âşıkım peşinde gezerim böyle
Sual ettim bülbüllere güllere
Güllerden kokusun sezerim böyle

Seher ağlıyor bülbül biçâre
O da benim gibi âşık mı yâre
Başım alsam gitsem hangi diyare
Derdimi deftere yazarım böyle

Hasbahçeye girdim güllere sordum
Çiçekle çimende izini gördüm
Mekândan münezzeh gibi sanırdım
Kaplamış âlemi nazarım böyle

Bu aşk bir deryadır haddi bulunmaz
Bu bir dâd-ı Hak'tır silsem silinmez
Öyle bir güzel ki nesli bilinmez
Yalvarır düğmesin çözerim böyle

Gönlümün matlûbu gelsene beri
Sesin sazdan telden aldım haberi
Veysel'i kapına kul eyle bâri
Eşsinler kapına mezarım böyle

SEN OLMASAN

Sen bir aşksın ben bir mecnun
Sen olmasan ben olmazdım
Sen bir gülsün ben bir bülbül
Sen olmasan ben olmazdım

Kalbimde yaşarsın her an
Varım yoğum sensin inan
Kalbimdeki aziz mehman
Sen olmasan ben olmazdım

Ansızın kalbime girdin
Türlü türlü dertler verdin
Beraberce çekek derdin
Sen olmasan ben olmazdım

Sensin benim cümle varım
Yoktur başka kisb-i kârım
Hem yazımsın hem baharım
Sen olmasan ben olmazdım

Bağrımdaki açan çiçek
Türlü koku türlü irenk
Bu bendeki olan gerçek
Sen olmasan ben olmazdım

Dokun Veysel tele dokun
Coştu gönül etti akın
Sensin bana benden yakın
Sen olmasan ben olmazdım

ÂŞIKLAR — II —

Tabiatın bir cilvesi
Âşıkları yakar gider
Sevilip sevmek hevesi
Ömür boyu akar gider

Sevgi muhabbet insana
Hak ararsan bak vicdana
Sakın aldanma şeytana
Akıl baştan çıkar gider

Çelik olup kof demirden
Hakikatı anlar birden
Ehli aşklar hırstan kirden
Yüreğini yıkar gider

İnsanoğlu yana yana
Gitgide yaklaşır sona
Zengin fakir aynı hana
Pencereden bakar gider

Olsa da gözleri âmâ
Sevgisi ışır dâima
Her âşık da gider amma
Aşk tacını takar gider

Irmaklar denize koşar da
Sel olur bir gün taşar da
Veysel'le Ümit Yaşar da [1]
Şimşek gibi çakar gider

(1) **Bu şiir 18 Şubat 1971 tarihinde İstanbul'da Âşık Veysel'le Ümit Yaşar tarafından birlikte yazılmıştır.**

— VII —

MEKTUP YÂRE SELAMIMI ULAŞTIR

MEKTUP YÂRE SELAMIMI ULAŞTIR

Al kâtip kalemi yaz bu selâmı
Mektup yâre selâmımı ulaştır
Bir yâr için terkeyledim sılamı
Mektup yâre selâmımı ulaştır

Şarkışla kazamdır Sivralan köyüm
Geçti ömrüm gurbet elde neyleyim
«Gel» diyorsa bu illerde durmayım
Mektup yâre selâmımı ulaştır

Yârdan ayrılalı yaralı sinem
Gam ile kurulmuş temelim binam
Ağlar mı güler mi gör benim sunam
Mektup yâre selâmımı ulaştır

Gider bu hasretlik yıla yetmez mi
İsmin tesbih ettim dile gelmez mi
Bülbülün feryadı güle yetmez mi
Mektup yâre selâmımı ulaştır

Gönüle hasiret göze yol yaman
Veysel'i söyletir bir kaşı keman
Mektup ile konuşalım bir zaman
Mektup yâre selâmımı ulaştır

AYRILIK GÜNLERİ GELDİ DAYANDI

Ayrılık günleri geldi dayandı
Eğlenip burada kalan elvedâ
Eridi cesedim yüreğim yandı
Sinem delik delik delen elvedâ

Gelin birer birer helâllaşayım
Yol verin ki şu dağları aşayım
İstemezdim senden uzaklaşayım
Hasreti kalbime dolan elvedâ

Kalbimde kadimdir gurbet korkusu
Gitmiyor burnumdan sıla kokusu
Bir güzelin meftunuyum doğrusu
Beni bu sevdaya salan elvedâ

Karlar erir akar gider lodostan
Coşar gönlüm selâm gelse o dosttan
Sen eyledin beni dillere destan
Çırpınıp saçların yolan elvedâ

Veysel'in derdinin yoktur ilâcı
Gurbetin dertleri acıdır acı
Biz gidelim sizler olun duacı
Döküp göz yaşları silen elvedâ

ARAMIZI KESTİ DUMANLI DAĞLAR

Aramızı kesti dumanlı dağlar
Tepesinden aşan yollar yücedir
Artıyor efkârım yine bu çağlar
Bilmiyorum nazlı yârim nicedir

Bir kuş olsam uçar yâre giderim
Ne çare kanadım yoktur niderim
Ayrılık tecellim gurbet kaderim
Çeke çeke bu derd beni kocadır

Kavuşmayı zorlaştıran engel var
İçerimde ateş dolu mangal var
Beni çeken cazibeli çengel var
Sevgi ıztırabı bir eğlencedir

Zaten âşıkların gözü aç olur
Gelip geçen yolcuların pac'olur
Veysel'e bir bûse versen nic'olur
Sadaka muhtaca ekmek acadır

ÇIRPINIP İÇİNDE DÖNDÜĞÜM DENİZ

Çırpınıp içinde döndüğüm deniz
Dalgalanır coşar ürüzgârından
Mevce gelip cûşeyleyen aşkımız
Ah çektikçe kaynar gelir derinden

Derya coşar inci saçar kenara
Aşk ehli dayanır ateşe kora
Bülbüller gül için giymişler kara
Seherler uyanır bülbül zârından

Âşıklara gurbet bülbüle firkat
Derdimi sorarsan dürülü kat kat
Ey gönül derdinden etme şikâyet
Yüce dağlar gurur duyar karından

Derd ile mihnete dalmayan âşık
Ne yemiş ne doymuş eli bulaşık
Kınaman Veysel'i fikri dolaşık
Ayrılmış yârından yâr diyarından

GELEN YOK GİDEN YOK UZADI ARA

Gelen yok giden yok uzadı ara
Ilgaz Dağı yol vermiyor geçilmez
Havalansam yoldaş olsam kuşlara
Kollarım yok kanadım yok uçulmaz

Bahar gelsin turnalara eş olam
Yağmur olam gözden akan yaş olam
Ala gözlü bir sunaya kaş olam
O zamanlar bana kıymet biçilmez

Bu sene de Gölköy bana yurd oldu
Ilgaz Dağı aramızda perd'oldu
Senden ayrıldığım bana derd oldu
Derdim senden başkasına açılmaz

Derd bir yana çeker sevda bir yana
Yanmak için dolaşıyor pervana
Her baktıkça seni gördüm her yana
Veysel yârdan yâr Veysel'den seçilmez

AĞLAR VEYSEL ÇIKMAZ SESİ

Ah çektikçe erir gider
Yüreğimin yağı benim
Seni görsem durur gider
Dillerimin bağı benim

Gam leşkesi saf saf oldu
Hep sözlerim boş lâf oldu
Senin yolunda mahv oldu
Gençliğimin çağı benim

Ah belimi büken oldu
Gurbet bana diken oldu
Altı aydır mekân oldu
Dibi Kırkkız Dağı benim

Sensin derdine düştüğüm
Hayâl oldu konuştuğum
Her gün yediğim içtiğim
İçerimde ağu benim

Ağlar Veysel çıkmaz sesi
Gine coştu gam deryası
Garip gönlümün yaylâsı
Güzel hüsnün bağı benim

SİNEMİ YAKIYOR SILANIN AŞKI

Sinemi yakıyor sılanın aşkı
Deli gönül farımadan yetişek
Mor çiçekli yaylâların çağıdır
Güller solup kurumadan yetişek

Kalkmış bizim elin dumanı karı
Nalbant Yaylâsı'nın geldi baharı
Türkmen güzelleri dönmeden geri
Göç yüklenip yürümeden yetişek

Günden güne artar gönlün yarası
Cennet olmuş o cennet'in merası
Germeç Yaylâları Meydan deresi
Boz dumanlar bürümeden yetişek

Dünya kurulalı yaşayan dağlar
Her tarafı zümrüt olur bu çağlar
Veysel'i hatırlar sevgilim ağlar
Göz yaşları kurumadan yetişek

BENDEN SELÂM SÖYLEN VEFASIZ YARE

Benden selâm söylen vefâsız yâre
Gurbet benim olsun sıla kendine
Çekilmedik derdimizi bölüşek
Başlı ben alayım sile kendine

Dökek derdimizi ölçek bölüşek
Ne el bize ne biz ele karışak
Felek bize gül demez ki gülüşek
Cefa benim olsun çile kendine

Çektiğim cefalar yâr senden geldi
Bana bu sitemler kâr senden geldi
Başımdaki duman kar senden geldi
Ben kara bağlayım ala kendine

Evvelden hastadır yaralı gönlüm
Sevdayı mahbuba ereli gönlüm
Aşkın gömleğine gireli gönlüm
Hicranı Veysel'den n'ola kendine

MECNUN GİBİ DOLANIYORUM ÇÖLLERDE

Mecnun gibi dolanıyorum çöllerde
Hayâl beni yeldiriyor yel gibi
Ah çeker ağlarım gurbet ellerde
Durmaz kar gözüm yaşı sel gibi

Bir güzelin mecnunuyum ezelden
Veremem telkini gelmiyor elden
Yandım ateşine can ü gönülden
Görmesem günlerim uzar yıl gibi

Hesapsız haftalar yıllar geçiyor
Evvel benim idi şimdi kaçıyor
Varıp düşmanlara derdin aşıyor
Beni görüp sakınıyor el gibi

Zincirsiz kösteksiz bağladı beni
Tatlı dilleriyle eğledi beni
Yurdumdan yuvamdan eyledi beni
Yarsız dünya malı bana pul gibi

Aşkın beni deryalara daldırır
Bazı ağlatır da bazı güldürür
İster azat eyler ister öldürür
Sefil Veysel kapısında kul gibi

BİR ULU KUŞ OLSAM UÇSAM YÜRÜSEM

Bir ulu kuş olsam uçsam yürüsem
O zaman gönlüme yoldaş olurum
Sâkin olsam bu sevdadan farısam
Balsız kovan gibi bomboş olurum

İyisi bu sevda devam eylesin
Âşıka gerekmez ârı neylesin
Herkes ne söylerse bana söylesin
İşitmez anlamaz bir baş olurum

Beni türlü renge bandırdın yârim
Günbegün artıyor âh ü efkârım
Kalmadı mecâlim yoktur kararım
Ne zaman yüzyüze buluş olurum

Tahammül et Veysel sen bu hicrana
Açma derdlerini gez yana yana
Zemanede emniyet yok insana
Düşünür bu hale bir hoş olurum

BİR ULU AĞAÇTAN BİR YAPRAK DÜŞSE

Bir ulu ağaçtan bir yaprak düşse
O anda acısın duyar iniler
Katlansa acıya sakince geçse
Esen rüzgârlara uyar iniler

Bu aşkın meyinden içip de kanan
Gendeki başını sevdaya salan
Yârinden ayrılıp gurbete kalan
Geçen günlerini sayar iniler

Çağlayıp akıyor bakarsın suya
Yağan yağmurlardan zevk duya duya
Geçer dolaplardan yeter arzuya
Başını çarklara koyar iniler

Dağlar çiçek açar Veysel derd açar
Derdine düştüğüm yâr benden kaçar
Gerçek âşık olan kendinden geçer
Derdini âleme yayar iniler

BİZİM ELLER YAYLÂSINA YÜRÜMÜŞ

Bizim eller yaylâsma yürümüş
Tez gidelim o göçlere erelim
Boz dumanlı soğuk sulu yaylânın
Soldurmadan çiçeğini derelim

Kuzulamış koyunlar kuzular körpe
Saf tutar güzeller el çırpa çırpa
Çöldeki ceylânlar çıkmadan sarpa
Kemend atıp kollarını saralım

Bizim elin menekşesi mor olur
Güzeli âşıka sitemkâr olur
Her çiçeğin bir mevsimde yer'olur
Bu sırları tabiata soralım

Bülbüller susmadan güller solmadan
Sümbüller kuruyup hep toz olmadan
Yüce yaylâm seni duman almadan
Zurba zurba kekliklerin görelim

Sarı turnam tel tel olmuş kanadın
Veysel'in dilinde tesbihtir adın
Hayâl mıydın gözlerimden ıradın
Âhu gözlü sümbül saçlı maralım

SİZ SAĞ OLUN BİZ SELÂMET GİDELİM

Kalktı deli gönül kısmet ayrıldı
Siz sağ olun biz selâmet gidelim
Sılayı görmenin zamanı geldi
Siz sağ olun biz selâmet gidelim

Enstitü mektebi Hasanoğlan'dan
Sanki ayırdılar cesedi candan
Irkımız neslimiz aslı bir kandan
Siz sağ olun biz selâmet gidelim

Geçirdik baharı getirdik yazı
Zamanı gelince hatırlan bizi
Arzuluyom Şarkışla'yı Sıvas'ı
Siz sağ olun biz selâmet gidelim

Helâl olsun hakkım var ise size
Hakkınızı helâl edin siz bize
Sağ olursak yine gelir yüz yüze
Siz sağ olun biz selâmet gidelim

Veysel'in dönüyor içinde sıla
Uzadı günlerim benzer bir yıla
Sılada yavrular bakıyor yola
Siz sağ olun biz selâmet gidelim

YENİ MEKTUP ALDIM GÜL YÜZLÜ YÂRDAN

Yeni mektup aldım gül yüzlü yârdan
Gözletme yolları gel deyi yazmış
Sivralan köyünden bizim diyardan
Dağlar mor menevşe gül deyi yazmış

Beserek'te lâle sümbül yürüdü
Güldede'yi çayır çimen bürüdü
Karataş'ta kar kalmadı eridi
Akar gözüm yaşı sel deyi yazmış

Eğlenme gurbette yaylâ zamanı
Mevlâyı seversen ağlatma beni
Benek benek mektuptadır nişanı
Göz yaşım mektupta pul deyi yazmış

Kokuyor burnuma Sivralan köyü
Serindir dağları soğuktur suyu
Yâr mendil göndermiş yadigâr deyi
Gözünün yaşını sil deyi yazmış

Veysel bu gurbetlik kâr etti cana
Karıştır göçünü ulu kervana
Gün geçirip fırsat verme zamana
Sakın uzamasın yol deyi yazmış

— VIII —

BENİM SÂDIK YÂRİM KARA TOPRAKTIR

KARA TOPRAK

Dost dost diye nicesine sarıldım
Benim sâdık yârim kara topraktır
Beyhude dolandım boşa yoruldum
Benim sâdık yârim kara topraktır

Nice güzellere bağlandım kaldım
Ne bir vefa gördüm ne fayda buldum
Her türlü isteğim topraktan aldım
Benim sâdık yârim kara topraktır

Koyun verdi kuzu verdi süt verdi
Yemek verdi ekmek verdi et verdi
Kazma ile döğmeyince kıt verdi
Benim sâdık yârim kara topraktır

Âdem'den bu deme neslim getirdi
Bana türlü türlü meyva yetirdi
Her gün beni tepesinde götürdü
Benim sâdık yârim kara topraktır

Karnın yardım kazmayınan belinen
Yüzün yırttım tırnağınan elinen
Yine beni karşıladı gülünen
Benim sâdık yârim kara topraktır

İşkence yaptıkça bana gülerdi
Bunda yalan yoktur herkes de gördü
Bir çekirdek verdim dört bostan verdi
Benim sâdık yârim kara topraktır

Havaya bakarsam hava alırım
Toprağa bakarsam dua alırım
Topraktan ayrılsam nerde kalırım
Benim sâdık yârim kara topraktır

Dileğin var ise iste Allah'tan
Almak için uzak gitme topraktan
Cömertlik toprağa verilmiş Hak'tan
Benim sâdık yârim kara topraktır

Hakikat ararsan açık bir nokta
Allah kula yakın kul da Allaha
Hakk'ın hazinesi gizli toprakta
Benim sâdık yârim kara topraktır

Bütün kusurlarım toprak gizliyor
Merhem çalıp yaralarım düzlüyor
Kolun açmış yollarımı gözlüyor
Benim sâdık yârim kara topraktır

Her kim ki olursa bu sırra mazhar
Dünyaya bırakır ölmez bir eser
Gün gelir Veysel'i bağrına basar
Benim sâdık yârim kara topraktır

TÜRLÜ TÜRLÜ SADÂ VERİR AĞAÇLAR

Yel estikçe dalgalanır dalları
Türlü türlü sadâ verir ağaçlar
Tertip olmuş kuğu gibi dilleri
Türlü türlü sadâ verir ağaçlar

Bahar gelir yaprak açar yaz olur
Aşka düşen ateş olur köz olur
Kaval olur keman olur saz olur
Türlü türlü sadâ verir ağaçlar

Yel değdikçe ince dallar ses verir
Yeşil yaprak etrafına süs verir
Aşılarsan meyvesini has verir
Türlü türlü sadâ verir ağaçlar

Balta gelir yalağından yadeder
Usta gelir keman yapar ud eder
Yanık sesli kaval ne feryadeder
Türlü türlü sadâ verir ağaçlar

Davul olur gümbür gümbür gümüler
Zurna olur ince sesle iniler
Gıranata derdlerimi yeniler
Türlü türlü sadâ verir ağaçlar

Kalem olup her lisandan okuyor
Ana sesi ciğerimi yakıyor
Dallarda çeşitli kuş şakıyor
Türlü türlü sadâ verir ağaçlar

KÜKREDİ ÇİMENLER AÇILDI GÜLLER

Kükredi çimenler açıldı güller
Al şala bürünür bahçeler bağlar
Ömrümden gidiyor bu geçen günler
Ah çektikçe didelerim kan ağlar

Sefil baykuş viranede seslenir
Koç yiğitler gurbet ele yaslanır
Her türlü çiçekle kırlar süslenir
Yeşil yaprak giyer dumanlı dağlar

Mart ayında sarı çiğdem açılır
Nisan gelir çayır çimen seçilir
Mayıs sonu yaylâlara göçülür
Güzellere edâ verir o çağlar

Yağmur yağar şimşek çakar gök gürler
Çoban kaval çalar seslenir kırlar
Güneş vurur buharlanır o yerler
Derin derin derelerden su çağlar

Dağları her türlü gül eden mevsim
Ayları toplayıp yıl eden mevsim
Veysel'i bir aşka kul eden mevsim
Kırılmaz Veysel'i bağlatan bağlar

ESTİ BAHAR YELİ KARLAR ERİDİ

Esti bahar yeli karlar eridi
Kubarmış dağlarda kar çiçekleri
Kavlettim yâr ile ahdim var idi
Birlikte dermeye mor çiçekleri

Baharda coşarsa bu ulu toprak
Vücuda getirir her türlü yaprak
Al yeşil giyinmiş dağlara bir bak
Besleyip büyüten yer çiçekleri

Yürümüş güzeller helke kolunda
Sivralan köyünde yaylâ yolunda
Devşirmiş bağlanmış top top elinde
Kokular koynuna kor çiçekleri

Ah senin elinden çektiğim çile
Söyleyip ismini düşürmem dile
Bülbül figan eyler kırmızı güle
Sakın incitmesin hâr çiçekleri

Veysel'in derdini yazmışlar başta
Beni yakıp sen kızınma ataşta
Yanakta güllerin fiyatı kaçta
Satmaya getirmez yâr çiçekleri

KIZILIRMAK — I —

Daima bulanın asla durulman
Nedir bu sendeki hâl Kızılırmak
Çağlayıp akarsın hiç mi yorulman
Seni zapteyleyemez göl Kızılırmak

Bahar gelir bulanırsın coşarsın
Dalga vurur kenarlara taşarsın
Tükenmez ömrün var bol Kızılırmak
Dünya kurulalı böyle yaşarsın

Toplanır suların yaylâdan köyden
Kuvvetler alırsın çeşmeden çaydan
Fariğ olup vaz geçmen mi bu huydan
Kimseye vermezsin yol Kızılırmak

Yel estikçe dağlar karın eritir
Güneş olur çayır çimen yürütür
Dünyada bâkisin hükmün câridir
Sana kuvvet verir sel Kızılırmak

Zara dağlarından toplanıp gelin
Sivas'ın kenarın dolaşın gelin
Yıldız ırmağına ulaşın gelin
Göksu'yu beraber al kızılırmak

Kızıldağ'dan doğru çıkıp gelişin
Kayseri'de Karasu'ya karışın
Cahdın nedir yola devam çalışın
Delice ırmağın bul Kızılırmak

Ulu sular ile akıp gidersin
Tavşanlı dağına bakıp gidersin
Uğradığın yeri yıkıp gidersin
Git Karadeniz'e dol Kızılırmak

Veysel'in gözünden çağlayan sular
Derdim gizli durur yüzlerim güler
Seni tutsun beni tutan uykular
Derin uykulara dal Kızılırmak

KIZILIRMAK — II —

Bahar gelir kudurursun
Kızılırmak seni seni
Ne uyursun ne durursun
Kızılırmak seni seni

Gelin yedin kızlar yedin
Nice elâ gözler yedin
Seksen doksan yüzler yedin
Kızılırmak seni seni

Gençler yersin koca yersin
Gündüz yersin gece yersin
Hâkim benden sormaz dersin
Kızılırmak seni seni

Yakının var ırmağın var
Zemheride bir çağın var
Bir de buzdan tuzağın var
Kızılırmak seni seni

Atı sürdü Mehmet Özbek
Yüzü tutmuş sandı buz pek
Az kaldı ki ola helâk
Kızılırmak seni seni

Parça parça etsem seni
Fabrikaya tutsam seni
Deniz olsam yutsam seni
Kızılırmak seni seni

Üzerine köprü kursam
Arzun yerine getirsem
Seni Cehennem'e sürsem
Kızılırmak seni seni

Söyle Veysel sözü sana
Yılda kıyan üç beş cana
Selleri eylen bahâne
Kızılırmak seni seni

GİRDİM DOSTUN BAHÇESİNE

Girdim dostum bahçesine
Hayran oldum o dallara
Çiçeklerin rayhasına
Hayran oldum o dallara

Kimi ufak kimi iri
Her biri tutmuş bir yeri
Her zaman ayak üzeri
Hayran oldum o dallara

Baktım acıdım halına
Kuşlar kondurmuş dalına
Yaprak sesi kuş diline
Hayran oldum o dallara

Yel estikçe hışır hışır
Olan yapraklar titreşir
Seher yeliyle koklaşır
Hayran oldum o dallara

Kimi sulu kimi susuz
Yatmaz uyumaz uykusuz
Hayâl bilmez ürüyasız
Hayran oldum o dallara

İsyan bilmez olmaz âsi
Dalda güzeldir meyvası
Boyun büküp dal eğmesi
Hayran oldum o dallara

Güzel serin gölgesi var
Coşar dallar dalgası var
Derin inler bir sesi var
Hayran oldum o dallara

Uyanırlar bahar çağı
Güzün dökerler yaprağı
Veysel gezdin dağı bağı
Hayran oldum o dallara

SULAR

Gözyaşları gibi ulu dağlardan
İnginden ingine çağlayan sular
Derin derin derelerden dönerek
Arayıp Aslını ağlayan sular

Çağlayarak o bahçeden o bağa
Hayat verir kuvvet verir toprağa
İrenk verir çiçeklere yaprağa
Nebatı toprağı bağlayan sular

Ateş olur çiğ bişirir furunda
Ziya verir nurlar saçar yerinde
Saf olarak akar köy pınarında
Güzeller gönlünü eğleyen sular

İnsan oğlu suyu koymaz haline
Setler çeker baraj yapar yoluna
Bunca santraller almış eline
Her bir ihtiyacı sağlayan sular

Her zaman âşıkım suyun sesine
Baharda bulanıp çağlamasına
Akar göz yaşlarım gam deryasına
Veysel'in derdini yenleyen sular

TURNAM SENİN SUNAM SENİN

Geçti bahar geldi yazın
Turnam senin sunam senin
Sinemi deler avâzın
Turnam senin sunam senin

Tara turnam tellerini
Issız koma göllerini
Yesem dudu dillerini
Turnam senin sunam senin

Avcın benim kıymam cana
Göz göz yara açtın bana
Tellerin atmam yabana
Turnam senin sunam senin

Gövel turnam gölde döner
Durmaz ismin dilde döner
Leblerinden emen kanar
Turnam senin sunam senin

Sen ördek ol ben göl olsam
Sen yolcu ol ben yol olsam
İster kapında kul olsam
Turnam senin sunam senin

Sen keklik ol Veysel çalı
Saklasın gel seni dalı
Yolunda kurban olmalı
Turnam senin sunam senin

AĞAÇLAR AL GİYDİ KUŞLAR DİLLENDİ

Ağaçlar al giydi kuşlar dillendi
Açtı bahar çiçekleri Ada'nın
Toprak mevce geldi yer yeşillendi
Açtı bahar çiçekleri Ada'nın

Kuğul kuğul ötüşüyor kumrular
Çağlayıp akıyor bulanık sular
Meleşir koyunlar körpe kuzular
Açtı bahar çiçekleri Ada'nın

Adapazarı'na demişler Ada
Yâr elinden yaralarım ziyade
Çiğdemleri dağda gülü ovada
Açtı bahar çiçekleri Ada'nın

Mektup yok sıladan dağlar kar mıdır
Akar gözüm yaşı bir pınar mıdır
Kuşlar eşin bulmuş ilkbahar mıdır
Açtı bahar çiçekleri Ada'nın

Veysel'de kalmadı hiç sabrı karar
Gün günden ediyom ömrümden zarar
Bizim ele selâm söylen turnalar
Açtı bahar çiçekleri Ada'nın

CÜMLE AĞAÇ UYKUSUNDAN UYANDI

Cümle ağaç uykusundan uyandı
Giyinmiş donunu yeşil atlastan
İrenk irenk çiçeklere boyandı
Gidermiş kederi kurtulmuş yastan

Bahar gelir dağlar bağlar süslenir
Yel değmezse coşar dallar uslanır
Bir hazin ses şafaklara seslenir
Neler duymaz bad-ı saba o sesten

Eser seher yeli her sabah sabah
Dalgalanır sular titreşir yaprak
Saçar kokusunu menekşe zambak
Hakiki bir duygu vefalı dosttan

Gezme yârim keklik gibi kayada
Sakın tellerini yoldurma yâda
Veysel'in aşkına al da bir bâde
Doldur ver içeyim içtiğin tastan

SEHERDE YUVADA UYANIR KUŞLAR

Seherde yuvada uyanır kuşlar
Dallar sadâ verir dağlar ses verir
Herbiri bir türlü feryada başlar
Güller sadâ verir bağlar ses verir

Seherde açılır güllerin hası
Sarı çiçek yaylâların libası
Yaprak sesi kaval sesi su sesi
Seller sadâ verir çağlar ses verir

Coşkun sular gibi akıp çağlarken
Yenilmez aşkınla gönlüm eğlerken
Kelep edip zülüflerin bağlarken
Eller sadâ verir bağlar ses verir

Görmek için o yavrunun yüzünü
Ekmeğime katık ettim tuzunu
Veysel Şatır düzenlemiş sazını
Teller sadâ verir ağlar ses verir

UYANDIM KUŞLARIN İNCE SESİNE

Uyandım kuşların ince sesine
Seherle birlikte iniler durur
Ses verdim sesine bilircesine
Âşıkın derdini yeniler durur

Baharda çağlayan bulanık sular
Durmadan kendini taşlara çalar
Eşinden ayrılmış bir geyik meler
Dağlar sadâ verir iniler durur

Veysel de yaralı geyik gibidir
Kapalı derdlere höyük gibidir
Ne sarhoştur ne de ayık gibidir
Sinesi kös gümüler durur

DAĞLAR

Türlü türlü irenklere belenmiş
Yeşil yaprağile döşeli dağlar
Giyinmiş kuşanmış gelin misâli
Gülüyor yüzüne neş'eli dağlar

Çeşit çeşit çiçek takmış döşüne
Çekilir göçleri peşi peşine
Çıkabilsem şu yaylanın başına
Kuzulu kurbanlı şişeli dağlar

Erimiş karları çekilmiş duman
Açılmış çiçekler yürümüş çimen
Hayâli kafamda yaşar her zaman
Başı oylum oylum meşeli dağlar

Yüce dağlar birbirine göz eder
Rüzgâr ile mektuplaşır naz eder
Gâhi duman bürür gâhi yaz eder
Dereli tepeli döşeli dağlar

Kış gelince beyaz çarşaf bürünür
Bahar gelir dağlar yunur arınır
Hangisine baksan cennet görünür
Sizi benimseyip coşalı dağlar

Ovalar bizimdir dağ bizim dağlar
Ağlatma Veysel'i gel gözüm dağlar
Dağlarsa sinemi gurbetlik dağlar
Sevgilimden ayrı düşen dağlar

BESEREK DAĞI

Arzusun çektiğim Beserek Dağı
Elvan çiçeklerin açtı mı
Çevre yanın güzellerin otağı
Bizim eller yaylâsına göçtü mü

Güney tarafından kurban pınarı
Kalktı mı mezarlı boyunun karı
Garip öter meşeliğin kuşları
Yavru şahin yuvasından uçtu mu

Doğusu Beyyurdu Şahinkayası
Batısı aşılık taşır boyası
Üçoluk'tan geçer Türkmen mayası
Sultan sulağından suyun içti mi

Yeşil atlas giymiş dağlar süslenmiş
Mescit Köyü eteğine yaslanmış
Şeme Dağı duman olmuş puslanmış
Sivralan'a nuru rahmet saçtı mı

Zaman gelip göçler geri dönerken
Güzellerin yaylâsından inerken
Dilberler doldurup bâde sunarken
Veysel Şatır hatırlara düştü mü

TECER

Havalandı gönlüm inmez engine
Her zaman gönlümün yaylâsı Tecer
Yüzünü benzettim gülün rengine
Her zaman gönlümün yaylâsı Tecer

Tecer Dağı her yaylâdan yaylâdır
İşittiğim haber bana gayladır
Sevgin beni için için söyletir
Her zaman gönlümün yaylâsı Tecer

Haber aldım gene başın dumanlı
Dağılmış dumanın şöhrete şanlı
Açmış menevşeler yeşil çemenli
Her zaman gönlümün yaylâsı Tecer

Gelmiş o yaylânın baharı yazı
Öter bülbülleri hoştur avâzı
Bilir Köroğlu'nu sever Ayvâz'ı
Her zaman gönlümün yaylâsı Tecer

Yüce yaylâm güzellerin otağı
Hoştur Veysel yaylâların o çağı
Ulu dağlar koç yiğitler yatağı
Her zaman gönlümün yaylâsı Tecer

ÇAMLIBEL

Bir yâr için diyar diyar dolandım
Yoruldum da Çamlıbel'e yaslandım
Irmak oldum çalkalandım bulandım
Duruldum da Çamlıbel'e yaslandım

Gâhi gönül oldum yüksekten uçtum
Ferhat oldum aşk uğrunda çalıştım
İrenk irenk çiçeklere karıştım
Derildim de Çamlıbel'e yaslandım

Yıldızdağı Pir Sultan'ın yaylâsı
Kılıç kalkan kırat beylerin süsü
Kulağıma değdi Köroğlu sesi
Dirildim de Çamlıbel'e yaslandım

Feleğinen çok oynadım ütüldüm
Bir zalimin tuzağına tutuldum
Haraç mezat dost uğrunda satıldım
Verildim de Çamlıbel'e yaslandım

Veysel der bir yârin derdine düştüm
Aşkın dolusunu elinden içtim
Kendi kaçtı hayâline ulaştım
Sarıldım da Çamlıbel'e yaslandım

GİNE GELDİ ÇATTI SELİN ZAMANI

Gine geldi çattı selin zamanı
Kınaman komşular korkuyorum gayet
Dinlemiyor yalvarmayı amanı
Komaz ki şurada duram rahat

Düşündükçe derd oluyor derdinden
Bazı insan zarar görür kârından
Kumpir ektim kaya söktüm yerinden
Güzel taş döşemiş kumunan kat kat

Irgat aldım emek verdim çalıştım
Türlü türlü cefalara alıştım
Ektim biçtim emeğinden vazgeçtim
Var mı benim gibi ehl-i kanaat

Bu dünyada iki şeyden tacizim
Biri seldir birin demem azizim
Doğrusun söylersem dokunur sözüm
İnsanı öldürür dirliksiz avrat

Yine havalandı gönlümün kuşu
Hiç hesaba sığmaz feleğin işi
Dünyada belâlı Veysel'in başı
Herkes çilesini çeker nihayet

EMEKLERİM ZAY'EYLEDİ SEL BENİM

Sekizinci ayın yirmi ikisi
Emeklerim zay'eyledi sel benim
Sele gitti hasılâtım hepisi
Emeklerim zay'eyledi sel benim

Tırtıl geldi tevekleri taladı
Sel geldi de elek elek eledi
Hasılâtı çamurlara beledi
Emeklerim zay'eyledi sel benim

Bu sel bizi ne pek kötü beledi
Dümdüz etti patatesi milledi
Ne çapasın vurdu ne de belledi
Emeklerim zay'eyledi sel benim

Yağmur yağmuş sel bulanık geliyor
Büyük tüccar her kalemden alıyor
Parası yok birer marka veriyor
Emeklerim zay'eyledi sel benim

Deli gönül terket diyor bostanı
Dört mısır alınca ne oldun yani
Sel için söyledim ben bu destanı
Emeklerim zay'eyledi sel benim

Üç beş kağnı sap getirdik harmana
Sarardı sapları çürüdü dene
Beni böyle hâli koymaz her sene
Emeklerim zay'eyledi sel benim

Hava bozuk tehlikeli bu sıra
Az kaldı ki köyü yerinden süre
Tamah etti üç beş tâne mısıra
Emeklerim zay'eyledi sel benim

Nice ırmak gördüm akar her yerde
Selden ırmak yoktur hiç bir diyarda
Ev yıkanın evi olmaz bir yerde
Emeklerim zay'eyledi sel benim

Sen bilirsin ülke senin el senin
Veysel derler bu söyleyen kul senin
Emir senin yağmur senin yel senin
Emeklerim zay'eyledi sel benim

ORMAN

Orman yurdun temelidir
Nesillerin evvelidir
Her sanatın ilk eli'dir
Ormandaki varlığa bak

Orman memleketin süsü
Hem ufağı hem irisi
Her dalında bir kuş sesi
Ormandaki varlığa bak

Güneşten aldığı hızlar
Toplar havayı temizler
Sıhhatli yaşarız bizler
Ormandaki varlığa bak

Orman yurdun öz evlâdı
Ormansız yok dünya tadı
Cümle işlerin kanadı
Ormandaki varlığa bak

En sevimli meyv'ağacı
Ormandan gelmiş anacı
Meyvesi doyurur açı
Ormandaki varlığa bak

Yer yüzünde fabrikalar
Ormandadır antikalar
Türlü kumaş çok maddeler
Ormandaki varlığa bak

Taş eritir toprak yapar
Meyve çiçek yaprak yapar
Bir çok hastalığa siper
Ormandaki varlığa bak

Ormansız dağ kayak olur
Dağları tutar bağ olur
Düğer yaprak toprak olur
Ormandaki varlığa bak

Çiçek açar irenk irenk
Dağları süsler gülerek
Selleri önler emerek
Ormandaki varlığa bak

Bizi besler kaşık olur
Kapı süve eşik olur
Tabut olur beşik olur
Ormandaki varlığa bak

En âdisi ateş olur
Çiği pişirir aş olur
En kıymetli kumaş olur
Ormandaki varlığa bak

Gemi olur suda yüzer
Uçak olur gökte gezer
Kalem kâğıt neler yazar
Ormandaki varlığa bak

İçin için inlemesi
Ne hoş olur dinlemesi
Ağaç çalgının esası
Ormandaki varlığa bak

Veysel sever ağaçları
Dalında öten kuşları
Orman yapar her işleri
Ormandaki varlığa bak

TARLAM

Tarlam sana üç yüz fidan aşlasam
Tarla coşar fidan coşar el coşar
Gücüm yetse hemen işe başlasam
Kazma coşar kürek coşar bel coşar

Muhitime örnek olsun maksadım
Sevinir evlâdım söylenir adım
Hız ile yürürdüm olsa kanadım
Yolcu coşar ayak coşar yol coşar

Çalışırsan toprak verir cömerttir
Emeksiz istemek dermansız derddir
Çalışmak insana büyük servettir
Kese coşar gönül coşar el coşar

Yılda bir kez çiçek açan ağaçlar
Hayatta insana ömür bağışlar
Her taraftan cıvıldaşır o kuşlar
Seher coşar bülbül coşar gül coşar

Güzelim zülüfü küpeyi saklar
Ağacın yaprağı meyvayı koklar
Mehtap ile birleşince yapraklar
Gölge coşar mehtap coşar dal coşar

Yel değdikçe sor ki dallar ne çeker
Irgalanır durmaz coşar hû çeker
Demişler ki bu dertleri bu çeker
Saz iniler Veysel ağlar tel coşar

ÇİFTÇİLER

Dinle çiftçilerin garip halini
İlk baharda çifte başlar çiftçiler
Hiç bir zaman işten çekmez elini
Durmaz yıl on - iki ay işler çiftçiler

Ölçer tohumunu koyar sekleme
El git der oğluna haydi bekleme
Tarlası herk ise ya ikileme
Tohumu toprağa aşlar çiftçiler

Evvel buğday eker sonra arpayı
Her gün fazla saçar kuşların payı
Tarlada görürse kuşu kargayı
Döner sapanıla taşlar çiftçiler

Tohumu kurtarır bekler yağmuru
Gider gelir bakar tarlası kuru
Yağmur geç yağarsa yüzün azdırı
Bekler bulutlardan yaşlar çiftçiler

Yağmur bol olursa güler yüzleri
Bahar göğ ekini görür gözleri
Çayır çimen bürüyünce dizleri
Öküzün boynunu boşlar çiftçiler

Kimi pulluk koşar kimi makine
Kimi eski çiftçi kullanır gine
Bol bol gözü doymayınca ekine
Şaşar nideceğin nişler çiftçiler

Ekin firik ığış ığış yellenir
Bıldırcınlar arasında dillenir
Gelinler al giyer kızlar sallanır
Bulur ırgatların çiftler çiftçiler

Biçer ekinini sürer harmanı
Esen yellerinden savurur onu
Bol gelirse dane ile samanı
O sene irahat kışlar çiftçiler

Veysel anlatısın çiftçi halını
Kışın yemler davarını malını
Başına toplanır oğlu gelini
Şimdi bol şüküre başlar çiftçiler

— X —

VATAN BİZİM, ÜLKE BİZİM, EL BİZİM

VATAN SEVGİSİNİ İÇTEN DUYANLAR

Vatan sevgisini içten duyanlar
Sıtkı ile çalışır benimseyerek
Milletine ulusuna uyanlar
Demez neme lâzım neyime gerek

Her ferdin hakkı var bizimdir vatan
Babamız dedemiz döktüler al kan
Hudut boylarında can verip yatan
Saygile anarız şehit diyerek

Vatan aşkı ile çalışan kafa
Muhakkak erişir öndeki safa
Tesir nüfuz olur her bir tarafa
Herkes onu büyük tanır severek

Olmak istiyorsan dünyada mesut
Hakka halka yarayacak bir iş tut
Çalıştır oğlunu kızını okut
İnsan olmak için okumak gerek

Vatan bizim ülke bizim el bizim
Emin ol ki her çalışan kol bizim
Ayyıldızlı bayrak bizim mal bizim
Söyle Veysel öğünerek överek

OLAYDIM CEPHEDE KAHRAMAN ASKER

Olaydım cephede kahraman asker
Çalışırdım memleketin işine
İçimde duygular uyanan hisler
Taşırırdı beni hudut dışına

Bizi bugün için beslemiş vatan
Ne mutlu bu yolda olaydım kurban
Çekilip karşıma çıkınca düşman
Süngü vursam idi düşman döşüne

İftihar ettiğim büyük muradım
Türkoğluyum temiz Türktür ecdâdım
Şehit ismi yazılsaydı soyadım
Kanım ile mezarımın taşına

Ne yazık ki bana olmadı kısmet
Düşmanı denize dökerken millet
Felek kırdı kolum vermedi nöbet
Kılıç vurmak için düşman başına

Bugünler müyesser olsaydı bana
Minnet etmez idim bir kaşık kana
Mukadder harici gelmez meydana
Neler geldi bu Veysel'in başına

HEPİMİZ BU YURDUN EVLÂTLARIYIZ

Bu nasıl kavgalar çirkin dövüşler
Hepimiz bu yurdun evlâtlarıyız
Yolumuza engel olur bu işler
Hepimiz bu yurdun evlâtlarıyız

Birleşiriz bir bayrağın altında
Biz Türklerin ikilik yok aslında
Yanar tutuşuruz vatan aşkında
Hepimiz bu yurdun evlâtlarıyız

Hedef alıp dövüştüğün kardaşın
Seni yaralıyor attığın taşın
Topluma zararlı yersiz savaşın
Hepimiz bu yurdun evlâtlarıyız

Herkes ilim deryasında yüzüyor
Çıkmış ayın çevresinde geziyor
Yazık bize yollarımız uzuyor
Hepimiz bu yurdun evlâtlarıyız

Kitaplar yazılmış nasihat dolu
Birlikte güçlenir gençliğin kolu
Gençliğe emanet Atatürk yolu
Hepimiz bu yurdun evlâtlarıyız

Söyler Veysel sözlerinden vazgeçmez
Bulanık çeşmeden kimse su içmez
Ganadı olmasa kuşlar da uçmaz
Hepimiz bu yurdun evlâtlarıyız

TÜRKÜZ TÜRKÜ ÇAĞIRIRIZ

Dünya dolsa şarkıylan
Türküz türkü çağırırız
Yola gitmek (1) korkuyulan
Türküz türkü çağırırız

Türküz Türkler yoldaşımız
Hesaba gelmez yaşımız
Nerde olsa savaşımız
Türküz türkü çağırırız

Türklerdir bizim atamız
Halis Türküz kanı temiz
Şarkı gazeldir hatâmız
Türküz türkü çağırırız

Bayramlarda düğünlerde
Toplantıda yığınlarda
Sıkılınca dar günlerde
Türküz türkü çağırırız

Yaylâlarda yataklarda
Odalarda otaklarda
Koyun gibi koytaklarda
Türküz türkü çağırırız

Su başında sulaklarda
Türkün sesi kulaklarda
Beşiklerde beleklerde
Türküz türkü çağırırız

Hep beraber gelin kızlar
Bile coşar o yıldızlar
Koşulunca çifte sazlar
Türküz türkü çağırırız

İnler Veysel arı gibi
Bülbüllerin zârı gibi
Turnalar katarı gibi
Türküz türkü çağırırız

(1) Gitmek: Sivas ağzında «gizmeyiz» demektir.

UYAN BU GAFLETTEN

Devri Cumhuriyet asırı yirmi
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş
Dünya ayaklanmış aya gidiyor
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş

Bırak sar'öküzü varsın yayılsın
Set çekme gözlere herkes ayılsın
Her köşeye bir fabrika koyulsun
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş

Yürüyen yolcuyu çekme geriye
Dikkat eyle karıncaya arıya
Gidiş böyle kavuşaman huriye
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş

Zarar gelmez sana kaçınma sazdan
Günahın korkusu çıkmıyor bizden
Vazgeç demiyorum sana namazdan
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş

Destekle fakırı okut yetimi
Bu hayırlar dinimizce kötü mü
İdrâk eyle hidrojeni atomu
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş

Dökülen yağmurun kilogramı
Ölçmüş biçmiş metre midir kare mi
Çok yatarsın azdırırsın yaramı
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş

Bu işler bir ibret değil mi bize
Göklere fırlıyor bu kadar füze
İstiyor aydaki ırları çöze
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş

Diyorlar ki dünya evvel su imiş
Oku anla dünya nedir ne imiş
Yükselenler bilgi ile büyümüş
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş

Allahın varlığı mevcut insanda
İlim akıl fikir sermaye sende
Çalıştır gemiyi otur dümende
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş

Hiç bir şey bilmezsen dik biraz kavak
Boş gezene derler serseri savak
Yumma gözlerini dünyaya bir bak
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş

Veysel ne durursun herkes gidiyor
Zaman uymaz sen zamana uy diyor
Fen çok büyük kerameti yuduyor
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş

ATATÜRK

Atatürk'tür Türkiye'nin ihyası
Kurtardı vatanı düşmanımızdan
Canını bu yolda eyledi fedâ
Biz dahi geçelim öz canımızdan

Sinesini hedef etti düşmana
Ölmüşken vatanı getirdi cana
Çekti kılıcını çıktı meydana
Gören ibret aldı meydanımızdan

Çekildi sancaklar dayanmaz canlar
Şarktan garba gitti Türk'teki şanlar
O kadar paşalar o zabitanlar
Ayrılmadı asla sağ yanımızdan

Dumlupınar Sandıklı'nın cephesi
Dağları yıkıyor topların sesi
Kahraman askerin hücum etmesi
Cihan sele gitti al kanımızdan

Kaçırdık düşmanı bulunmaz izi
Bir hücumda geçti öte denizi
Siyanet ettiler askerimizi
Vatan memnun kaldı zabitanımızdan

Şeyh Said de yüzün tuttu isyana
Milletini hor baktırdı vatana
Fakir fukarayı boyadı kana
Öyle Şeyhler çoktur külhanımızdan

Çağırdım Şeyh Said sağır mı diye
Başında sarığı değirmi diye
Tarttılar şeyhleri ağır mı diye
Haberin doğrulttun urganımızdan

Şeriatı düşündüler şerciler
Bir takım millete fesad verdiler
Herbiri bir yerde hep geberdiler
Onlar kurtulmadı toplarımızdan

Aklı başında olan düşünür bunu
Şeriatçi oldu tüketen onu
Dağda belde fukaraya soygunu
Veren onlar idi vatanımızdan

Menemen meselesi geldi meydana
Orda birkaçları uydu şeytana
Mehdi diye kendi kendin urgana
Taktı kurtulmadı dârlarımızdan

Gazi Paşa Hazireti bir kişi
Ne kadar cesaret tuttu bu işi
Sarmıştı vatanı düşman ateşi
Esirgedi bizi ziyanımızdan

İddiacı Türkiye'nin insanı
Çalışmakla kazandık biz vatanı
Aç kurt gibi parçaladık düşmanı
Şecaat görünce aslanımızdan

Kurtardık vatanı bu belâlardan
Tiren hattı küşat ettik her yerden
Terakki etti mektebimiz hep birden
Teşekkür kazandık müşranımızdan

Hükümet de milletini kayırdı
Bir affetti hapisleri koyverdi
Adaletle tebligatlar duyurdu
Çok şeref kazandık bayramımızdan

Türkiye'yi adalette yaşattı
Dağları deldirdi demir döşetti
Millete bir altın kemer kuşattı
Hâşâ nankör olman davranımızdan

Âşık Veysel bunu böyle söyledim
Benden de yadigâr bu kalsın dedim
Sözlerim yalan mı dinle efendim
Kürre-i arz doldu hep şanımızdan

19 MAYISTA PARLAYAN ZAFER

19 Mayısta parlayan zafer
İptida Samsun'a bastı ayağı
Ne mutlu Samsun'a zafer kapısı
Her an için hatırlanız bu çağı

Samsun'a parladı zafer güneşi
Öyle bir zafer ki bulunmaz eşi
Gerdi kanatlarını bir devlet kuşu
Şeneldi Türklerin kadim ocağı

Samsun'a çıkınca bir asker idi
Bir aydınlık şarka doğru yürüdü
Emsâli bulunmaz bir cevher idi
Edeb erkân medeniyet membaı

Tokat'tan Sivas'tan doğru Erzurum
Kurdu kongreyi düzeldi durum
Yollardan geçerek aynı yıldırım
Şanlı Ankara'ya kurdu otağı

Yürüdü cepheye el birliğiyle
İnanlı İmanlı bir varlık ile
Yanında binlerce kurbanlık ile
Süpürdü düşmanı bastı dayağı

Haykırdı orduya: «Yürümek gerek
Zafer bizim haydi yürü» diyerek
Akdeniz'den Trakya'dan geçerek
Hudutlara çaktı şanlı bayrağı

İşte bugün Atatürk'ün günüdür
Her yana yayılan onun ünüdür
Her tarafta şenlik Türk düğünüdür
Nûr içr'olsun Atatürk'ün yatağı

Veysel bu sözünde var mıdır hatâ
Yurdumuzu benzetelim Cennet'e
Bu vatanı ısmarladı millete
Türk korusun dedi yine bu bağı

AĞLAYALIM ATATÜRKE

Ağlayalım Atatürk'e
Bütün dünya kan ağladı
Süleyman olmuştu mülke
Geldi ecel can ağladı

Doğu batı cenup şimal
Aman Tanrı bu nasıl hâl
Atatürk'e erdi zevâl
Memur mebusan ağladı

İskenderi Zûlkarneyin
Çalışmadı buncalayın
Her millet Atatürk deyin
Cemiyeti Akvam ağladı

Atatürk'ün eserleri
Söylenecek bundan geri
Bütün dünyanın her yeri
Ah çekti vatan ağladı

Fabrikalar icâdetti
Atalığın ispat etti
Varlığın Türk'e terketti
Döndü çark devran ağladı

Tiren hattı tayyereler
Türkler giydi hep karalar
Semerkant'la Buharalar
İşitti her yan ağladı

Bu ne kuvvet bu ne kudret
Varidi bunda bir hikmet
Bütün Türkler İnönü İsmet
Gözlerinden kan ağladı

Siz sağ olun Türk gençleri
Çalışanlar kalmaz geri
Mareşal'in askerleri
Ordular teğmen ağladı

Zannetme ağlayan gülmez
Arslan yatağı boş kalmaz
Yalnız gidenler gelmez
Her gelen insan ağladı

Uzatma Veysel bu sözü
Dayanmaz herkesin özü
Koruyalım yurdumuzu
Dost değil düşman ağladı

ZİYARET EYLEDİM KOCA SİVAS'I

Ziyaret eyledim koca Sivas'ı
Silindi gönlümün kalmadı pası
Durmayıp çalışır cer atelyesi
Gittikçe artıyor şanı Sivas'ın

İptida kongre kuruldu burda
Cumhuriyete karar verildi burda
Bulanık fikirler duruldu burda
Yayıldı âleme ünü Sivas'ın

Atatürk'ün yattığı yer nûr olsun
Memlekete hor bakanlar kör olsun
Çok çalışkan bu valimiz var olsun
Gün günden üstündür günü Sivas'ın

Uzun gitmez ulusular durulur
Hainlerin ümitleri kırılır
Her köşeye bir fabrika kurulur
Güzelleşir her bir yanı Sivas'ın

Çevre yanı Yıldız Tecer kar imiş
İnsanların bağı bir ikrar imiş
Çok kuvvetli şairleri var imiş
Ruhsatî Pir Sultan varı Sivas'ın

İptida uyandı burada bahtım
Memlekete hizmet etmektir Cehtim
Veysel aşk uğrunda ölmektir ahtım
Yazsın tarihleri beni Sivas'ın

KARAÖZÜ (1)

Köylerin içinde öndedir bu köy
Nehirler coşturan seldir Kar'özü
Kültür sahasında enderdir bu köy
Millet sevgisine yoldur Kar'özü

Bir hamlede üç yüz memur çıkarmış
İnsanlık ne demek farkına varmış
İlim bir deryadır durmaz akarmış
Demişler kabların doldur Kar'özü

Memleket içinde metin Kar'özü
Tatlıdır sohbeti bilirler sözü
Attıkları adım Atatürk izi
Adâbı erkânı boldur Kar'özü

Kızılırmak önden akar bulanır
Tren gelir kıvrım kıvrım dolanır
Bahar gelir çiçeklere belenir
Bağ ve bahçeler güldür Kar'özü

Bu köyü kuranlar hayırlı kurmuş
Veysel der bu köyde kimler oturmuş
Şair Sadık (2) felsefeden okurmuş
Her biri bir ehl-i dildir Kar'özü

(1) Sivas'ın Gemerek kazasına bağlı kültürlü bir köy.

(2) Karaözü köyünden yetişmiş, Sadık Baba diye anılan kuvvetli bir Tasavvuf - Tekke şairidir.

ERZİNCAN

Sam değmiş de bağlar dökmüş gazeli
Hanı harap olmuş Keşan Erzincan
Nice yiğitleri nice güzeli
Feleğin toruna düşen Erzincan

Kimi ana vermiş kimisi baba
Nice yavru vermiş gelmez hesaba
Felek kor insanı kaptan kaba
Tarihli felaket nişan Erzincan

Bahar gelir güller açmaz bağında
Kâinat uykuda hep yatağında
Bir seher vaktinde uyku çağında
Feryadı dağlardan aşan Erzincan

Susmuş bülbülleri güller perişan
Garkolmuş toprağa kalmamış nişan
Kükredikçe dalgalara karışan
Hani Fırat ile coşan Erzincan

Dokuz kırk altıda uğradım gördüm
Veysel der içimden ağladım durdum
Bu ulu Tanrı'dan isteyin yardım
Gayret kuşağını kuşan Erzincan

YURT ÜRÜNLERİ

Bu dünyanın meyvesini
Yesem amma yesem amma
Arasam bulsam hasını
Yesem amma yesem amma

Amasya'nın elmasını
Zile pekmez çalmasını
Sivas'ın da kıymasını
Yesem amma yesem amma

Gezsem Tokad'ın bağını
Emleğ'in taze yağını
Erzurum'un kaymağını
Yesem amma yesem amma

Konya'nın güzel buğdası
Sivas'ta Çorum'da hası
Ayıntab'ın çiğ köftesi
Yesem amma yesem amma

Güzel olur Türkmen kızı
Yanakları kıpkırmızı
Diyarbakır'ın karpuzu
Yesem amma yesem amma

Mersin Dörtyol portakalı
Maraş'tan da pirinç geli
Malatya'da dut zerdali
Yesem amma yesem amma

Ah İzmir'in kuş üzümü
Pek severim boğazımı
Kazova'nın yaş üzümü
Yesem amma yesem amma

Kastamonu'nun kendiri
Bursa'nın ipek mendili
Edirne'nin hoş peyniri
Yesem amma yesem amma

İstanbul Ankara ayar
Her ne dersen bunlarda var
Şarap pirzolayı sever
Yesem amma yesem amma

Samsun ve bafra tütünü
Alsam Urfa'nın atını
Avlarda keklik etini
Yesem amma yesem amma

Adana'da biter pamuk
Geze geze hep usandık
Trabzon'da çoktur fındık
Yesem amma yesem ama

Uğramadım Muş'a Van'a
Gümüş takım lüzum buna
Sade yağdan bir kaygana
Yesem amma yesem amma

Gâhi uslu gâhi deli
Çirkinleri neylemeli
Bulsam bir Gürcü güzeli
Sarsam amma sarsam amma

Veysel niden sözü savı
Yedin içtin aldı tavı
Gönlümden hayâl pilâvı
Yedim amma yedim amma

İSTANBUL

Sevgisi içimde yaşayıp duran
Nazlı güzellerin şirin İstanbul
Hayali kafamda hükümdar süren
Görmez gözlerime görün İstanbul

Ortasında deniz kenarlar kara
Bu dünyada cennet olmuş kullara
Mehtapta sandallar ne hoş manzara
Sahildir yaylâdır yerin İstanbul

Gemilerin gelir peşi peşine
Şöhretin yayılmış hudut dışına
Ayrı bir güzellik başlı başına
Sevgi muhabbetin derin İstanbul

Fatih Mehmet Sultan temeli kurdu
Ondan sonra oldu Türklerin yurdu
Edirne'den gelen o büyük ordu
Ayyıldız bayrak nûrun İstanbul

Denizler kilidi boğazların var
Dünyaya haykıran avazların var
Yılmaz Türk Ordusu şahbazların var
Ferah tut gönlünü serin İstanbul

Dünya güzelliği sendedir mevcut
Hususî özenmiş yaratmış Mâbut
Herkesin gönlünde vardır ki maksut
Halis Türk maksadın varın İstanbul

Edipler şairler yetişmiş sende
Ehl-i aşklar yanmış tutuşmuş sende
Bir âciz kimseyim Veysel'im ben de
Seversen olayım yârin İstanbul

— X —

DÜNYANIN EN ZENGİN AKLINI GÖRDÜM

OKUL — I —

Dünyanın en zengin aklını gördüm
Sermeyesin sordum dedi ki okul
İnsanlara hizmet yaptığın yardım
Merhametin duygum dedi ki okul

Sudan ateş yapan ne güzel sanat
Dünyayı ışığa kaplarsın kat kat
Fikrile mi ettin bunları icat
Rehiberim oldu dedi ki okul

Bu bir keramet mi yoksa hüner mi
Göz görmezse gönül buna kanar mı
Öküzler tarlada sapan döner mi
Eker biçer motor dedi ki okul

Kanat takar gök yüzünde uçarsın
Denizleri müdânasız geçersin
Soğuğu yağmuru nasıl seçersin
Rasathane kurmuş dedi ki okul

Çeşitli taşıtlar bir de trenler
Hekim olup her yâreyi saranlar
Bunu sen mi yaptın yoksa erenler
Daha neler yapar dedi ki okul

Radyolar hayrete düşürdü beni
Her dilden biliyor yok amma canı
İlim akıl fikir yaratmış bunu
Lâmbası dalgası dedi ki okul

İnsanlar kafası bunları bulan
İlimdir dünyada hakikat olan
Bütün bu işlerin temelin kuran
İnan buna Veysel dedi ki okul

OKUL — II —

Oku benim cici yavrum
Okul cennet meyvesidir
Okuldadır türlü san'at
Medeniyet membasıdır

Okuldadır cümle varlık
Hiç bir türlü çekmen darlık
Okuldadır dirlik birlik
Birlik yurdun ihyasıdır

Yürü yavrum okuluna
Altın bilezik koluna
Hem kızına hem oğluna
İlim irfan yuvasıdır

Okul yurdun can damarı
Okul korur namus arı
Okul istikbal yolları
Görenlerin görmesidir

Okul bilir doğru yolu
Okuldur yurdun temeli
Mürşit ilimdir bilmeli
Bu ses Ata'nın sesidir

Oku çalış bul hidayet
Mesut olur yaşar hayat
Veysel der ki ve nihayet
Okul ilim deryasıdır

HALKEVİ — I —

Sarsılmaz Halkevi sağlam temeli
Işık tutar halka yorulmaz eli
Halka hizmet kuruluşu emeli
Atatürk sesi var Halkevlerinde

Halkevleri umum halkın malıdır
İlim irfan faziletle doludur
Devam eden Atatürk'ün yoludur
Atatürk izi var Halkevlerinde

Halkevleri ilim irfan yuvası
Atatürk'ün sesi milletin sesi
Eşitlik hürriyet ve demokrasi
Atatürk sözü var Halkevlerinde

Sosyal yardım kolu Türk müzik kolu
Çalışanlar için imkânlar dolu
Çalışmalı okumalı yazmalı
Atatürk sözü var Halkevlerinde

Asil Türk Milleti çalışır Veysel
Çalışana ekmek çağırır gel gel
Asla mağdur olmaz çalışan bir el
İnanç var iman var Halkevlerinde

HALKEVİ — II —

Doğru bakıp görene
Halkın evi Hakkın evi
Hüsnüniyet olanlara
Halkın evi Hakkın evi

Bu varlığı böyle gördüm
Düşündüm kafama sordum
Düşkünlere yapar yardım
Halkın evi Hakkın evi

Halkevinin dokuz kolu
Bir kökü var binbir dalı
Yaprak dahi köke bağlı
Halkın evi Hakkın evi

Teknik araştırma köy kolu
Spor temsiller dopdolu
Güzel sanatlar mimari
Halkın evi Hakkın evi

O resimler o heykeller
Bahtiyardır yapan eller
Memlekete doğru yollar
Halkın evi Hakkın evi

Bir kolu var edebiyat.
Bir cevher ki yetmez fiat
Ehli aşka verir kuvvet
Halkın evi Hakkın evi

Cami tekke âsitane
Ah çekeriz yana yana
Bu da bir yoldur insana
Halkın evi Hakkın evi

İbret ile bakarsanız
Bir varlık ki misli deniz
Yine biziz yine biziz
Halkın evi Hakkın evi

Irmak çaylardan var olur
Bir bir içinde sır olur
Denizde cümle bir olur
Halkın evi Hakkın evi

Atatürk kurdu temeli
İnönü'nün bu emeli
Biziz bizim ev demeli
Halkın evi Hakkın evi

Veysel böylece inandım
Aşkın ateşine yandım
Zannetmeyin ki aldandım
Halkın evi Hakkın evi

KÖY ENSTİTÜLERİNE

Enstitü bir kovana misaldir
Her türlü çiçekten alır bal yapar
Yurdumuz içinde doğru bir yoldur
Memlekete kanat takar kol yapar

Mahmudiye Hamidiye Çifteler
Enstitü köylere yapacak neler
Bu toplu fikirle dağları deler
Kimisi makine kimi bel yapar

İresim yaparlar plân çizerler
Çözülmedik düğümleri çözerler
Bir kısmı şairdir şiir yazarlar
Kimi saz düzenler kimi tel yapar

Hocaları dersin vermiş okutmuş
Var olsun bu gençler duyduğun tutmuş
Kimi deniz gibi ırmaklar yutmuş
Kimi yağmur olur coşar sel yapar

İnan ki her işi başarır insan
İnsana yoldaştır gayretle iman
Vatan sizden hizmet ister her zaman
Mârif sizi memlekete el yapar

Uyarın köylüyü varsın ayılsın
Enstitü kuvveti yurda yayılsın
Herkes kazancının yolunu bilsin
Öğretmenler iz gösterir yol yapar

Yiğitlik cesurluk yılmaz yorulmaz
Tembellere hazır sofra kurulmaz
Veysel'in elinden hiç bir iş gelmez
Çalı gibi yaprak açar gül yapar

DUMLUPINAR DENİZALTISINA

Denizaltı Dumlupınar kazâsı
Yayıldı âleme duyuldu sesi
Çanakkele şehitlerin türbesi
Geldi denizaltı şurada kaldı

Memleket uğrunda can veren hasta
«Vatan Sağol» demiş en son nefeste
Seksen bir kahraman aynı kafeste
Bir yolu çıkmadık derede kaldı

Bütün gazeteler hep yazar oldu
İsimler dillerde hep gezer oldu
Her Türk'ün kalbinde bir mezar oldu
Sanmayın şehitler orada kaldı

Bu vatan uğrunda canını veren
Karışmış sulara olmamış gören
Aman deyip Allahına yalvaran
İhtiyar babalar nerede kaldı

Vatan ağlar Millet ağlar yıl ağlar
Deniz ağlar yolcu ağlar yol ağlar
Veysel ağlar sohbet ağlar dil ağlar
Tarihte bir büyük yara da kaldı

HASTAHANE — I —

Dertliler dermanı sende arıyor
Millete hizmetin var hastahane
Türlü türlü yaraları sarıyor
Var olsun hekimler nur hastahane

Hademeler çalışırlar işinde
Herkesin bir derdi vardır başında
Kimisinin ecel gelir peşinde
Bu da mukadderdir der hastahane

Dertli olan gelir yalvarır
Göz açılır kulak verir dil verir
Tedavisi bitenlere yol verir
Dünyalar durdukça dur hastahane

Hastahane hekimlerin mekânı
Elinden geldikçe incitmez canı
Yardım yaradandan olsun dermanı
Yavrumu sağ salim ver hastahane

Hastahane büyük nimet Sivas'ta
Kolayca geliyor gidiyor hasta
Rabbim kimseyi koymasın yasta
Her vilâyet ister bir hastahane

Veysel'in kalbinden gitmez kederi
Bu fâni dünyaya geleldenberi
Elim çalar dilim söyler dertleri
Bu da benim için kâr hastahane

HASTAHANE — II —

Yarı yola vardım geriye döndüm
Kestiler yolumu gitme dediler
Meyve yetmeyince daldan düşmüyor
Zamansız işleri tutma dediler

Görecek günüm var çekecek çilem
Yolculuk ne zaman ben nasıl bilem
İlerde yüküm var onu da alam
Al götür yükünü atma dediler

Bu hastahanenin şu meziyeti
Hekimin hastaya hüsnüniyeti
Türlü dertten kurtarıyor milleti
Sakin ol nankörlük etme dediler

Hemşireler iğne vurur acıdır
Kimisi kardaştır kimi bacıdır
Tedavisi biten hep sılacıdır
Haydi git bekliyor Fatma dediler

Ölmez hâtıralar solmaz çiçekler
Hekimler ehbablar başımda bekler
İğne ilâç muayene gerçekler
Daha bu ağrıya çatma dediler

Telgraf telefon mektup gelince
Sivas halkı gelip gönlüm alınca
Veysel ağrıların geri kalınca
Selâm yaz dostlara nutma (1) dediler.

(1) Unutma.

KÖPRÜ

Kolay geçmek için Kızılırmak'tan
Alındı paralar cemoldu halktan
Gayret köylülerden izin Allah'tan

Tanrım var eylesin milletimizi
Yaptırdı köprüyü güldürdü bizi

Öğlen sonu kara haber yayıldı
İnsanlar ağladı hayvanlar güldü
Bu çirkin iş memlekete yayıldı

Kırılsın elleri kör olsun gözü
Yaktı köprümüzü yandırdı bizi

Fakir fukaradan alındı para
Yandı kömür oldu gitti şulara
Memlekete düşman bir yüzü kara

Kırılsın elleri kör olsun gözü
Yaktı köpümüzü yandırdı bizi

Aslında yok imiş aslâ Türk kanı
Haydi Türk diyelim kimeydi kini
Adilerden âdi yurdun düşmanı

Kırılsın elleri kör olsun gözü
Yaktı köprümüzü yandırdı bizi

Yok imiş kitabı mezhebi dini
Duydunuz mu şu hınzırın işini
Takın zincirini kırın dişini

Kırılsın elleri kör olsun gözü
Yaktı köprümüzü yandırdı bizi

İbrahim Köker'in çektiği emek
Yandı berhavaya gitti diyerek
Onda hüsnüniyet o temiz yürek

Tanrım var eylesin milletimizi
Yapar köprümüzü güldürür bizi

Muhterem Başvekil Sayın Günaltay
Bir himmet ederse bu işler kolay
Bütçeden «Köprü»ye ayırsa bir pay

Tanrım var eylesin milletimizi
Yapar köprümüzü güldürür bizi

Veysel hayatımda bunu da gördüm
Yaram bir beş değil artıyor derdim
Sayın Başvekilimiz yaparsa yardım

Tanrım var eylesin milletimizi
Yapar köprümüzü güldürür bizi

BALTA

Irıza mı senin adın
Nittin baltayı baltayı
On beş pangınotu yedin
Nittin baltayı baltayı

Hanefi mi arkadaşın
Karemetli garip başın
Satın alıp balta taşın
Nittin baltayı baltayı

Nere senin memleketin
Yanlış yanlış hareketin
Yok mu senin merhametin
Nittin baltayı baltayı

İreçberler seyip olur
Böyle işler ayıp olur
Şerefimiz kayıp olur
Nittin baltayı baltayı

Çok söylerim hırsım inmez
Yağ bal yenir balta yenmez
Yedim desen kimse inanmaz
Nittin baltayı baltayı

Sanki bunu iyi mi ettin
Koyveriyon neye tuttun
Baltay'aldın sapın nittin
Nittin baltayı baltayı

Bozhöyüğün karakolu
Balta yenmez olma deli
Yüzbaşıya söylemeli
Nittin baltayı baltayı

Veysel der ki balta benim
Mürtekiptir sıkar canım
Rüsva olma gel imanım
Nittin baltayı baltayı

(ÇARIK-MES KONUŞMASI)

Çarık söylüyor:

Aman kardeş çok üşüdüm
Sen köşede ben dışarda
Senin ile kardeş idim
Sen köşede ben dışarda

Mes söylüyor:

Elin yüzün çamur bu ne
Git ahırda kızınsene
Lâf istemem uzun çene
Ben köşede sen dışarda

Çarık söylüyor:

Sen de deri ben de deri
Görüyon mu kör kaderi
Sen tutmuşsun mevkileri
Sen köşede ben dışarda

Mes söylüyor:

Neler gördüm tezgâhlarda
Hiç gezmedim uzaklarda
Hakkım vardır bu haklarda
Ben köşede sen dışarda

Çarık söylüyor:

Güzel güzel hah kilim
Senin kılın benim kılım
Tepeleyip etme zulüm
Sen köşede ben dışarda

Mes söylüyor:

Ben kimseye etmem zulüm
Ne çâre ki böyle yolum
Hah gene benim halım
Ben köşede sen dışarda

Çarık söylüyor:

Sen gezersin halılarda
Güzel güzel balolarda
Ben gezerim çalılarda
Sen köşede ben dışarda

Mes söylüyor:

Mes çarıktır çarık mestir
Yürürlerse aynı sestir
Veysel söyler bir nefestir
Gâh içerde gâh dışarda

TAŞLAMA — I —

Çok uzatma ayağını
Açıkta kalır üşürsün
Temiz kullan boyağını
Sahte boyalar taşırsın

Olmayasın karaktersiz
Çok konuşan yerli yersiz
Adın doğru kendin hırsız
Karanlıkta dolaşırsın

Söyle kime oldun âşık
Gittiğin yollar dolaşık
Yemek yersin kab bulaşık
Hanım sana ne pişirsin

Ağlayanı gülenleri
Göz yaşların silenleri
Topladığın yalanları
Dostum ile bölüşürsün

Veysel eli nideceksin
Herkes ettiğini çeksin
Önüne bak düşeceksin
Doğru gitsen ulaşırsın

TAŞLAMA — II —

Kıbrıs'taki olan haksız olaylar
Kemirir içimi kurt olur gider
İnsanlık dışında yapılan işler
Bütün milletlere dert olur gider

Sulh sever milletiz cihanda hürüz
Görürüz herşeyi zannetmen körüz
Kafamız kızarsa vurur kırarız
Herşeyin bir anda hurt olur gider

Türk milleti asla korkmaz düşmandan
Korkarız Allahdan bir de vicdandan
Geçmeyip namustan geçeriz candan
Kalan gazi ölen mert olur gider

Kahraman ordumuz elde silâhlar
Bir bir sorulacak kalır mı ahlar
Çizmaltında (1) çiğnenirken alçaklar
Bakarsın binlerce Yorgölür (2) gider

Masum yavruların nedir günahı
Bu hareket gücendirir Allahı
Türk ordusu kullanırsa silâhı
Tedavisiz derdin dört olur gider

İnsanlık kahretmiş sizden kaçıyor
Nefret kapıları size açıyor
Vicdan sizden çok uzaktan uçuyor
Zulüm var adalet nerd olur gider

Sanki din adamı o alçak papaz
Buladır dünyayı parmağı durmaz
Türkler haksız yere adam öldürmez
Bir gün Makarios mort olur gider

Veysel'in kafası kin ile dolu
Urumlar bu işi iyi bilmeli
Kıbrıs'a düşerse Türklerin yolu
Lefkoşe Türklere yurt olur gider

(1) Çizme altında.
(2) Yorgi ölür.

BİR SOFTAYA

Ey hocam karışma Hikmetullaha
O derya derindir giren boğulur
Allah birdir inanmışız Allaha
İki diyen o dergâhtan kovulur

Aslım Türktür Elhamdullah Müslüman
Şükür Amentüye etmişiz iman
Kalbime yaraşmaz şirk ile güman
Kalbimiz nur ile dolu sayılır

Karışma hikmete halini konuş
Müşkülat var ise üstad bul danış
Bu sırrın aslına eren olmamış
Bir ermiş varsa veli sayılır

Sen mi attın dünyanın temel taşını
Ne bilirsin yaradanın işini
Görsene dünyanın yürüyüşünü
Burda söylen Vaşington'da duyulur

Yürü ileriye bakma geriye
Nasıl işler bakmaz mısın arıya
Nar-d-Allahın Nur-d-Allahın nurriye
Cehennem yobazın yolu sayılır

Cahil ile sohbet etmek zor olur
Kulağı sağırdır gözü kör olur
Her sözünde kavga niza var olur
Cahiller dikenli çalı sayılır

Yetişmeyecek yere elin uzatma
Ben bilirim diye halkı aldatma
Manâsız mantıksız kem lâf sarfetme
Boş sözler kavganın dili sayılır

Baykuş gibi durup durma yuvada
İnsanlar kuş olmuş gezer havada
Giriş Veysel kollarını sıva da
Çalışan Allahın kulu sayılır

PARASINI ÇALAN HIRSIZ'A

Parça parça olsun paramı çalan
Kimi gerçek dedi kimisi yalan
Dünyada görmedim böyle bir plân
Kapı kitli cüzdan cepte para yok

Gezdim İstanbul'u İzmir Ankara
Şadırvanlı Handa kaldı bu para
Bu nasıl dalgadır bu ne dubara
Kapı kitli cüzdan cepte para yok

İsa değil göğe çıksın sır olsun
Alanların iki gözü kör olsun
Tarsus'ta bu destan hâtıra kalsın
Kapı kitli cüzdan cepte para yok

Bilsem gelmez idim ben bu Tarsus'a
Bu gamlı gönlümü koymazdım yasa
Haber verdim inzibata polise
Kapı kitli cüzdan cepte para yok

Ehlidil olanlar asla bunalmaz
Herkesin ettiği yanına kalmaz
Bu ne muammadır heç kimse bilmez
Kapı kitli cüzdan cepte para yok

Olan oldu Veysel boşuna yanma
Sana kim dedi ki uyu uyanma
Sılaya gitmeyi severim amma
Kapı kitli cüzdan cepte para yok

RAŞİT

Sabah sabah bana çatma
Ne istersin bay Raşit
Uzun kısa söz uzatma
Sözlerimi duy Raşit

Akıl fikir yok mu başta
Ayna yok mu bak yamaçta
Eller cepte parmak boşta
Geyme bunu soy Raşit

Ceplerinin dibi delik
Nedir sendeki bebelik
Ne sarhoşluk ne semelik
Sanki içmiş mey Raşit

Raşit çoktur adın gibi
Hiç bir tat yok tadın gibi
Yontulmadık odun gibi
Uzatmışsın boy Raşit

Veysel dolarsa taşıyor
Gören bu işe şaşıyor
Tenefize (1) at koşuyor
Çekmez bunu tay Raşit

(1) Tenezzüh = Gezinti.

GİNE Mİ AĞLADIN KİRPİKLER NEMLİ [1]

Gine mi ağladın kirpikler nemli
Dostum niçin giyinmişsin karalar
Çiğ düşmüş gül gibi yüzünden belli
Senin derdin bu sinemi yaralar

Aziz dostum seni kimler ağlattı
Tecelli derdini derdime kattı
Yalan dünya nicelerin ağlattı
Kim bilir ki son mekânın nereler

Bu can bu cesede gireldenberi
Aldık başımıza türlü kaderi
Çaresiz çekeriz ileri geri
Vakit gelir tamam olur sıralar

Cefanın safanın farkı yok bence
Eğer düşünürsek inceden ince
Her ikisi son haddine varınca
Dümdüz olur eniş yokuş dereler

Mihnet-i dünyaya tahammül gerek
Kâhi ağlayarak kâhi gülerek
Geçti günüm gözyaşlarım silerek
Veysel arar dertlerine çareler

(1) Doktor Kemal Fikret Arık'ın ölümünün eşiğinden yazdığı hazin ve içli bir mektuba Âşık Veysel'in bu manzum cevabı 9 Ocak 1966'da Milliyet gazetesinde neşredilmiştir.

HACI BEKTAŞ

Medet mürvet deyip kapına geldim
İsteğim dileğim var Hacı Bektaş
İndim eşiğine yüzümü sürdüm
Kusurum günahım var Hacı Bektaş

Kul olanın elbet olur kusuru
Nesli Peygambersin cihanın nuru
Alisin Velisin Pirlerin Piri
Galma kusurlara Pir Hacı Bektaş

Horasan'dan ayak bastın Urum'a
Mucizeler şahit oldu pirime
Bak şu vaziyete bak şu duruma
Eşin yok cihanda bir Hacı Bektaş

Geçmen dedin duvarımdan sinekten
Yalan sadir olmaz ervahı pekten
Sana inanmışım ervahtan kökten
Sana inanmayan kör Hacı Bektaş

Sana yalvarıyor Veysel biçare
Yine senden olur her derde çare
Bir arzuhal sundum gâhi Hünkâre
Keremin ihsanın bol Hacı Bektaş

ANAMA

Dokuz ay koynunda gezdirdi beni
Ne cefalar çekti ne etti Anam
Acı tatlı zahmetime katlandı
Uçurdu yuvadan yürüttü Anam

Anaların hakkı kolay ödenmez
Analara ne yakışmaz ne denmez
Kan uykudan gece kalkar gücenmez
Emzirdi salladı uyuttu Anam

Doğurdu beni Sivas ilinde
Sivralan Köyünde tarla yolunda
Azığı sırtında orak elinde
Taşlı tarlalarda avuttu Anam

Ben yürürdüm Anam bakar gülerdi
Huysuzluk edersem kalkar döverdi
Hemen kucaklardı okşar severdi
Çirkin huylarımı soyuttu Anam

Çocuğudum Anam bana ders verdi
Okumamı çalışmamı ön gördü
Milletine bağlı ol da dur derdi
Vatan sevgisini giyitti Anam

Tükenmez borcum var Anama benim
Onun varlığından oldu bedenim
Kimi köylü kızı kimisi hanım
Tâ ezel tarihte kayıtlı Anam

Veysel der kopar mı Analar bağı
Analar doğurmuş ağayı beyi
İşte budur sözlerimin gerçeği
Okuttu öğretti büyüttü Anam

GEZERKEN AKLIMIN EVİNE VARDIM

Gezerken aklımın evine vardım
Akıl gitmiş fikir evde yoğidi
Üslûbum takındım usula sordum
Akılın evinde hırt'hış çoğ'idi

Akıl bezirgândır gezer getirir
Düvazene onu tartar oturur
Zihin çeker anbarına götürür
Fikir orda hükmü câri bey idi

Baktım ki gayrete durmaz çalışır
Tamah onu görür güler yılışır
Kanaatla tamah durmaz sürtüşür
Tamah bilmem kimden almış öğüdü

Sehavet tamaha vurunca yıktı
Hırs meydana bir velvele bıraktı
Sabır hırsın duluğuna bir çaktı
Kin ve kibir ele aldı ağıdı

Baktım ki yalan geldi dikildi
Gerçek geldi yalan kaçtı sıkıldı
Ararken gerçekle yalanı buldu
Hele görsen orda seyir çoğidi

Yalanı görünce bereket kaçtı
Vicdanla yalan bir kavralaştı
Vicdan yalanları çiğnedi geçti
Her ana doğurmaz böyle yiğidi

Fikir geldi düzenledi o şarı
Döğe döğe barıştırdı onları
Kahretti yalanı kovdu dışarı
Pişmemişti daha yalan çiğ idi

Bunların hepisi mevcut Veysel'de
Yoktur diyeceğim emmare elde
Çamuruma karışmıştır temelde
Sabır bunun cümlesine bağ idi

NEYZEN TEVFİK

Neyzen Tevfik dünyasını değişti
Tel sustu dil sustu neyler nic'oldu
Ebedi yurduna vardı kavuştu
Ağlasın kemanlar yaylar nic'oldu

Değildir bu dünya kimseye bakî
Neyzen'e de değdi feleğin oku
Döküldü badeler kahretti sâki
Gönüller coşturan meyler nic'oldu

Ne dünyaya tapmış ne mala tapmış
Ne doğruyu koyup eğriye sapmış
Ne bir gecekondu ne saray yapmış
Dünya benim diyen beyler nic'oldu

Nice kahramanlar nice sultanlar
Gelmiş gitmiş bağrı yanık ozanlar
Veysel der haniya nerede onlar
Noldu padişahlar Soylar nic'oldu

MEVLÂNA'YI ZİYARET

Ziyaretim Mevlânâ'yı
Kabul et Allah aşkına
Bu fakiri divaneyi
Kabul et Allah aşkına

Eşiğine yüzüm sürem
El bağlayıp divan duram
Büyük lütfun eyle kerem
Kabul et Allah aşkına

Mevlânâ Mevlânın kulu
Doğru hakka gider yolu
Deryası irahmet dolu
Kabul et Allah aşkına

Yalvarırım akşam sabah
Kul olanda olur günah
Merhamet et halime bak
Affeyle Allah aşkına

Sana sundum arzuhalim
Size ayan benim halim
İrahmeti bol sultanım
Kabul et Allah aşkına

Veysel adım budalayım
Size yalvarırım daim
Türk oğluyum Türk'tür soyum
Kabul et Allah aşkına

GECENİN İLHAMI

Ey İstanbul halkı aziz dostlarım
Bu kıymeti lütfettiniz siz bana
Ne derece teşekkürüm bildirsem
Gönül diyor kâfi değil az bana

Verilen kıymete lâyık değilim
Bir âciz kimseyim ayık değilim
Yüzemem deryada kayık değilim
Diyorsunuz gir deryaya yüz bana

Aşkın deryasına dalan bir gemi
Farketmek gerekir iyiyi kemi
Seçemez bunları Veysel acemi
Nasıl verem usta diye poz bana

— XI —

UZUN İNCE BİR YOLDAYIM

UZUN İNCE BİR YOLDAYIM

Uzun ince bir yoldayım
Gidiyorum gündüz gece
Bilmiyorum ne haldeyim
Gidiyorum gündüz gece

Dünyaya geldiğim anda
Yürüdüm aynı zamanda
İki kapılı bir handa
Gidiyorum gündüz gece

Uykuda dahi yürüyom
Kalmaya sebep arıyom
Gidenleri ben görüyom
Gidiyorum gündüz gece

Kırkdokuz yıl bu yollarda
Ovada dağda çöllerde
Düşmüşüm gurbet ellerde
Gidiyorum gündüz gece

Düşünülürse derince
Irak görünür görünce
Yol bir dakka miktarınca
Gidiyorum gündüz gece

Şaşar Veysel işbu hale
Gâh ağlaya gâhi güle
Yetişmek için menzile
Gidiyorum gündüz gece

GENÇ YAŞIMDA FELEK VURDU BAŞIMA

Genç yaşımda felek vurdu başıma
Aldırdım elimden iki gözümü
Yeni değmiş idim yedi yaşıma
Kayıbettim baharımı yazımı

Bağlandım köşede kaldım bir zaman
Nice kimselere dedim el'aman
On on beş yaşıma girince hemen
Yavaş yavaş düzen ettim sazımı

Üç yüz onda gelmiş idim cihana
Dünyaya bakmadan ben kana kana
Kader böyle imiş çiçek bahana
Levh-i kalem kara yazmış yazımı

Geçirdim ömrümü hevayı heves
Derdim bir kimseye değildir kıyas
Her zaman her vakit kalbimde bu yas
Çarh-ı devran güldürmedi yüzümü

Bir vefâsız zalım yâre bağlandım
Tarih üçyüz otuz beşte evlendim
Sekiz sene bir arada eğlendim
Zalım kâfir yetim koydu kuzumu

Ele geniş bana dünya dar oldu
Tahammülsüz gönlüm bir karar oldu
Günüm zindan gecelerim zâr oldu
Kader ile bölemedim kozumu

Veysel der dünyaya ben niye geldim
Her zaman ağladım ne zaman güldüm
Gönlüme teselli kendimde buldum
Sabır ile teskin ettim özümü

MEMLEKETE DESTAN OLDUM

Memlekete destan oldum
Karım beni beğenmedi
Eşten oldum dosttan oldum
Yârim beni beğenmedi

Ne söylesem «deli» dedi
«Meyva vermez çalı» dedi
«Açma bana kolu» dedi
Sarım beni beğenmedi

Ben gönlümün vâlisiyim
Altı çocuk velisiyim
Bir güzelin delisiyim
Durum beni beğenmedi

Yine düştüm dilden dile
Gözyaşlarım sile sile
Attı beni gurbet ele
Yerim beni beğenmedi

Geçti güzelliğin çağı
Gölköy'e kurdum otağı
Güz geldi döktü yaprağı
Dalım beni beğenmedi

Veysel yönüm yâre döndüm
Lodos değmiş kara döndüm
Yeşillenmiş yere döndüm
Pîrim beni beğenmedi

AĞLAYI AĞLAYI VARDIM PINARA

Ağlayı ağlayı vardım pınara
Kirli yağlığımı yuvermediler
Herkes destini doldurdu çıktı
Bana da bir damla su vermediler

Elimde bir kadeh vardım kurnaya
Hücum eylediler bana vurmaya
Elimdeki kadehimi kırmaya
Tuttular bir kaçı koyvermediler

Al bu kadehini kaldır dediler
Gözünün yaşiyle doldur dediler
Bir fincan su verdik bıldır dediler
Sanki ya verdiler ya vermediler

Çalıştım kadehim dolduramadım
Kimseye halimi bildiremedim
Gönlümün arzusun aldıramadım
Dileğim hâkime deyvermediler

Veysel bu sitemler cânımı yaktı
Güzellerde eda yoktur naz kalktı
Herkes üç beşini aldı bıraktı
Beni de bir kere evermediler

ŞU DÜNYAYA GELDİM NE OLDU KÂRIM

Şu dünyaya geldim ne oldu kârım
Geçirdim günümü gaflet içinde
Geldi güz ayları erdi baharım
Geçirdim günümü gaflet içinde

Ne bir bilgin olup ileri gördüm
Ne bir Mecnun olup Leylâ'yı sordum
Ne bir doğru yoldan hedefe vardım
Geçirdim günümü gaflet içinde

Gezdim dere tepe niceler gibi
Yağmurlu karanlık geceler gibi
Bir gemi deryada bocalar gibi
Geçirdim günümü gaflet içinde

Veysel ne ararsan kendinde ara
Nice varlık verilmiştir kullara
Çalışıp yaklaşan hakiki yâre
Geçirir gününü sâdet içinde

YILLARCA ARADIM KENDİ KENDİMİ

Yıllarca aradım kendi kendimi
Hiç bir türlü bulamadım ben beni
Hayâl mıyım rüya mı bilinmez
Hiç bir türlü bulamadım ben beni

İnsan mıyım mahlûk muyum ot muyum
Ekilir biçilir bir nebat mıyım
Yoksa görünüşte bir sıfat mıyım
Hiç bir türlü bulamadım ben beni

Leylâ mıyım Mecnun muyum çöl müyüm
Arı mıyım çiçek miyim bal mıyım
Köle miyim bir güzele kul muyum
Hiç bir türlü bulamadım ben beni

Varlığım yokluğum bir Veysel adım
Gök kubbede kalacaktır ses kadim
Elli üç yıl kendi kendim aradım
Hiç bir türlü bulamadım ben beni

BİR KÜÇÜK DÜNYAM VAR İÇİMDE BENİM

Bir küçük dünyam var içimde benim
Mihnetim ziynetim bana kâfidir
Görenler dar görür geniştir bana
Sohbetim ülfetim bana kâfidir

İstemem dünyanın saltanatını
Süslü giyimini Arap atını
Bilirsem Türklüğüm var kıymetini
Vatanım milletim bana kâfidir

İsterdim hayatta düşmanla savaş
Milletime kurban olaydı bu baş
Nasip değil imiş şehitlik kardaş
İmanım niyetim bana kâfidir

Dünya geniş olsun ister dar olsun
Yeter ki kalbimde iman var olsun
Her zaman milletim bahtiyar olsun
Rütbemle mesnedim bana kâfidir

İçimde beslerim bir büyük ordu
Çiğnesin düşmanı yükseltsin yurdu
Azmi zihniyeti Veysel'in derdi
İşte bu niyetim bana kâfidir

YİNE BİR ACI SES DUYDU KULAĞIM

Yine bir acı ses duydu kulağım
Bülbül mü susacak gül mü solacak
Ne hastayım ne ölüyüm ne sağım
Bir gün dirilenler bir gün ölecek

Dolu bardak gibi boşaldım doldum
Sarı çiçek gibi açıldım soldum
Leylâsın yitiren Mecnun ben oldum
Beklerim ki nazlı yârim gelecek

Katre idim bir ırmağa karıştım
Çalkalandım çok bulandım çok taştım
Gide gide bir deryaya ulaştım
Dalgalandım coştum oldu olacak

Derya bende ben deryada birleştik
Ayrılmağa imkân yoktur yerleştik
Nice boyalardan çemberden geçtik
Veysel neler çekmiş kim ne bilecek

KİMİN MEFTUNUYUM KİMİN MECNUN'U

Kimin meftunuyum kimin Mecnun'u
Anlaşılmaz böyle bir hal var bende
Tabirsiz ürüya keşfettim bunu
Sevgi bende sevda bende yâr bende

Her nereye baksam onu görüyom
Aynaya bakarsam beni görüyom
Yayılmış damarda kanı görüyom
Yerleşmiş cesette gizli sır bende

İnsanlar «Dolu»dur hâli değildir
Sarrafın altını pullu değildir
Veysel sersem gezer deli değildir
Beni mecnun eden ateş kor bende

BÖYLE DÜŞMÜŞ PAYIM BENİM

Bir pipom var yamalıklı
Palto giyerim alıklı
Oğlum kızım hep çarıklı
Mes giymemiş soyum benim

İki gözüm görmez benim
Kimse halım sormaz benim
Beş gün evde durmaz benim
Gurbet oldu köyüm benim

Bir eşim var kızıl sarı
Gubardır gezer saçları
Benim der dünya dilberi
böyle düşmüş payım benim

Sır saklamam sıtır örtmem
Tangolardan ötür örtmem
Hecâp bilmem hatır örtmem
Olmaz olsun huyum benim

Veysel sözün beş par'etmez
El bir taraf yâre yetmez
Günah yanından hiç gitmez
Bilmiyom ki neyim benim

TÜRK ADI BABAMDAN BANA MİRASTIR

Aleme yâr olsam yâr bana küser
Yârim bir tanedir yâdı neyleyim
Kalbimde kadimdir aşk ile eser
Ateşi kâfidir od'u neyleyim

Benim yârim güzellerden kıymetli
Tor şahin bakışlı arslan heybetli
Gülüşü cilveli sohbeti tatlı
Baldaki lezzeti tadı neyleyim

Benim yârim güzellerin sultanı
Uğruna koymuşum bu tatlı canı
Evvel âhır olacağım kurbanı
Edebi hayâyı udu neyleyim

Muhabbetin canda haslardan hastır
Avutur Veysel'i bir şen piyestir
Türk adı babamdan bana mirastır
Daha bundan başka adı neyleyim

SAZIM'A

Ben gidersem sazım sen kal dünyada
Gizli sırlarımı âşikâr etme
Lâl olsun dillerin söyleme yâda
Garip bülbül gibi âh ü zâr etme

Gizli derdlerimi sana anlattım
Çalıştım sesimi sesine kattım
Bebe gibi kollarımda yaylattım
Hayâli hatır et beni unutma

Bahçede dut iken bilmezdin sâzı
Bülbül konar mıydı dalma bâzı
Hangi kuştan aldın sen bu avâzı
Söyle doğrusunu gel inkâr etme

Benim her derdime ortak sen oldun
Ağlarsam ağladın gülersem güldün
Sazım bu sesleri turnadan m'aldın
Pençe vurup sarı teli sızlatma

Ay geçer yıl geçer uzarsa ara
Giyin kara libas yaslan duvara
Yanından göğsünden açılır yara
Yâr gelmezse yaraların elletme

Sen petek misâli Veysel de arı
İnleşir beraber yapardık balı
Ben bir insanoğlu sen bir dut dalı
Ben babamı sen ustanı unutma

UMUT YAŞAR

Dünya çok şirin geçilmez
Sağ oldukça umut yaşar
Seksen doksan yüz yaş olsa
Yine onda umut yaşar

Ümit Allahtan kesilmez
Bu ne hikmet kimse bilmez
Türlü derdi çeker gülmez
Yine onda umut yaşar

Gönül ümidin yoldaşı
Durmaz gezer dağı taşı
Son nefeste olsa kişi
Gine onda umut yaşar

Yalvar Veysel gündüz gece
Allah emretmiş böylece
Teneşire çıkanaca
Gine onda umut yaşar

SON ŞİİRİ

— Ölümünden kısa bir süre önce oğlu Ahmet Şatıroğlu'na yazdırmıştır —

Selam saygı hepinize
Gelmez yola gidiyorum
Ne şehire ne de köye
Gelmez yola gidiyorum

Gemi bekliyor limanda
Gideceğim bir ummanda
Gözüm kalmadı cihanda
Gelmez yola gidiyorum

Eşim dostum yavrularım
İşte benim sonbaharım
Veysel karanlık yollarım
Gelmez yola gidiyorum

İ Ç İ N D E K İ L E R

Aşık Veysel'in Yaşamı - Ü.Y. Oğuzcan 5
Halk Şiiri ve Aşık Veysel - S. Eyüboğlu 9
Dostlar Beni Hatırlasın 14
Dostlar Seni Unutur mu? - Ümit Yaşar 15

I — SENİN YOLUNDA YOLUNDA

Senin Yolunda Yolunda 19
Bu Alemi Gören Sensin 20
Saklarım Gözümde Güzelliğini 22
Kırk Yaşımdan Sonra 23
Aşkın Beni Elden Ele Gezdirdi 24
Göz Gezdirdim Dört Köşeyi Aradım 25
Mimar 27

II — ASLIMA KARIŞIP TOPRAK OLUNCA

Aslıma Karışıp Toprak Olunca 31
Dünyada Tükenmez Bir Murad İmiş 32
Bir Derd Ehli Bulsam Derdim Söylesem 33
Dalgın Dalgın Seyreyledim Alemi 34
Bir Hayal Peşinde Dolandım Durdum 35
Derdimi Dökersem Derin Dereye 36
Göklerden Süzüldüm Tertemiz İndim 37
Derdim Gizli Kapağını Kaldırma 38
Kardeşim 39
Anlatamam Derdimi Derdsiz İnsana 40

III — NELER YAPTI BANA KADER

Neler Yaptı Bana Kader 43
Talih Çile Kader Sözü Bir Etmiş 44
Çok Yalvardım Çok Yakardım 45
Yeter Gayrı Yumma Gözün Kör Gibi 46

Şu Geniş Dünyaya Sığmayan Gönül 47
Gönül Senin İle Gel Konuşalım 48
Gönül Sana Nasihatım 49
Her Türlü Nesneye Aşıksın Gönül 50
Deli Gönül Değme Çaydan Bulanmaz 51
Kader 52
Deli Gönül Ne Gezersin 54

IV — SENLİK BENLİK NEDİR BIRAK

Senlik Benlik Nedir Bırak 57
Gel Birlik Kavline Girelim Kardeş 59
Aldanma Cahilin Kuru Lafına 60
Kulak Ver Sözüme 61
İşte Hiyle Sözde Yalan Olmasa 62
Seksen Yıllık Yol 64
Şaşma Gönül Doğru Yoldan 66

V — DÜNYA GENİŞ İDİ ŞİMDİ DARALDI

Dünya Geniş İdi Şimdi Daraldı 69
Asırlar Elinde Bir Tesbih Gibi 71
Kaldırsam Perdeyi 72
Koca Dünya Vaziyeti Değişti 73
Durum 74
İşittim Dünyaya Gelin Diyorlar 76
Dünya Bir Dolap ki 77
Galiba Dünyanın Sonuna Kaldık 79
İşler Güçler Hep Sinema 80

VI — GÜZELLİĞİN ON'PAR ETMEZ

Güzelliğin On'par Etmez 83
Bir Seher Vaktinde 84
Yıllarca Avuttum Garip Gönlümü 85
Ala Gözlü Benli Dilber 86
Hayal Bana Yakın 87
Sevdayı Gönlümde Yar Uyandırır 88
Nerde Görsem Yan Yan Kaçar 89
Eşim Yoktur Bulamadım 90
Yarin Beyaz Gerdanında 91

Ansızın Kalbimde Uyanan Aşkın 92
Mevsimler İçinde Baharsın Yarim 93
Ben O Yar İle Konuştum 94
Sen Çiçek Olsan 95
Gönül Bir Güzeli Sevmiş 96
Bir Kökte Uzanmış Sarmaşık Gibi 97
Güzel Seni Sarmak İçin 98
Benim Sevdiğim Dilber 99
Sabahtan Bir Güzel Gördüm 100
Salınıp Giderken 101
Âşıklar -I- 102
Sen Bir Ceylân Olsan 104
Bilmem Hayal mıydı 105
Kûşeyi Vahdete Çekilsem Dursam 106
İzi Kayıp Kendi Gizli Bir Yare 107
Sen Olmasan 108
Âşıklar -II- 109
VII — MEKTUP YARE SELAMIMI ULAŞTIR
Mektup Yare Selamımı Ulaştır 113
Ayrılık Günleri Geldi Dayandı 114
Aramızı Kesti Dumanlı Dağlar 115
Çırpınıp İçinde Döndüğüm Deniz 116
Gelen Yok Giden Yok 117
Ağlar Veysel Çıkmaz Sesi 118
Sinemi Yakıyor Sılanın Aşkı 119
Benden Selâm Söylen Vefasız Yare 120
Mecnun Gibi Dolanıyom Çöllerde 121
Bir Ulu Kuş Olsam 122
Bir Ulu Ağaçtan Bir Yaprak Düşse 123
Bizim Eller Yaylasına Yürümüş 124
Siz Sağ Olun Biz Selamet Gidelim 125
Yeni Mektup Aldım Gül Yüzlü Yardan 126
VIII — BENİM SÂDIK YÂRİM KARA TOPRAKTIR
Kara Toprak 129
Türlü Türlü Sada Verir Ağaçlar 131
Kükredi Çimenler 132

Esti Bahar Yeli 133
Kızılırmak -I- 134
Kızılırmak -II- 136
Girdim Dostun Bahçesine 138
Sular 140
Turnam Senin 141
Ağaçlar Al Giydi 142
Cümle Ağaç Uykusundan Uyandı 143
Seherde Yuvada Uyanır Kuşlar 144
Uyandım Kuşların İnce Sesine 145
Dağlar 146
Beserek Dağı 147
Tecer 148
Çamlıbel 149
Gine Geldi Çattı Selin Zamanı 150
Emeklerim Zayeyledi Sel Benim 151
Orman 153
Tarlam 156
Çiftçiler 157
IX — VATAN BİZİM ÜLKE BİZİM
Vatan Sevgisini İçten Duyanlar 161
Olaydım Cephede Kahraman Asker 162
Hepimiz Bu Yurdun Evlatlarıyız 163
Türküz Türkü Çağırırız 164
Uyan Bu Gafletten 166
Atatürk 168
19 Mayısta Parlayan Zafer 171
Ağlayalım Atatürk'e 173
Ziyaret Eyledim Koca Sivas'ı 175
Karaözü -I- 176
Erzincan 177
Yurt Ürünleri 178
İstanbul 181
X — DÜNYANIN EN ZENGİN AKLINI GÖRDÜM
Okul -I- 185
Okul -II- 187

Halkevi -I- 188
Halkevi -II- 189
Köy Enstitülerine 191
Dumlupınar Denizaltısına 193
Hastahane -I- 194
Hastahane -II- 195
Köprü 196
Balta 198
Çarık - Mes 200
Taşlama -I- 202
Taşlama -II- 203
Bir Sofraya 205
Parasını Çalan Hırsıza 207
Raşit 208
Gine mi Ağladın 209
Hacı Bektaş 210
Anama 211
Gezerken Aklımın Evine Vardım 213
Neyzen Tevfik 215
Mevlana'yı Ziyaret 216
Gecenin İlhamı 217
XI — UZUN İNCE BİR YOLDAYIM
Uzun İnce Bir Yoldayım 221
Genç Yaşımda Felek Vurdu Başıma 222
Memlekete Destan Oldum 224
Ağlayı Ağlayı Vardım Pınara 225
Şu Dünyaya Geldim 226
Yıllarca Aradım Kendi Kendimi 227
Bir Küçük Dünyam Var 228
Yine Bir Acı Ses Duydu Kulağım 229
Kimin Meftunuyum Kimin Mecnunu 230
Böyle Düşmüş Payım Benim 231
Türk Adı Babamdan Bana Mirastır 232
Sazıma 233
Umut Yaşar 234
Son Şiiri 235

DOSTLAR BENİ HATIRLASIN

Ben giderim adım kalır
Dostlar beni hatırlasın
Düğün olur bayram gelir
Dostlar beni hatırlasın

Can kafeste durmaz uçar
Dünya bir han konan göçer
Ay dolanır yıllar geçer
Dostlar beni hatırlasın

Can bedenden ayrılacak
Tütmez baca yanmaz ocak
Selâm olsun kucak kucak
Dostlar beni hatırlasın

Ne gelsemdi ne giderdim
Günden güne arttı derdim
Garip kalır yerim yurdum
Dostlar beni hatırlasın

Açar solar türlü çiçek
Kimler gülmüş kim gülecek
Murad yalan ölüm gerçek
Dostlar beni hatırlasın

Gün ikindi akşam olur
Gör ki başa neler gelir
Veysel gider adı kalır
Dostlar beni hatırlasın.

ISBN 975-447-002-2

Kapak Reha Yalrızcık